
08

Årsrapport 2008

Forskningsinstituttene

Samlerapport

Årsrapport 2008

Forskningsinstituttene

Samlerapport

© Norges forskningsråd 2009

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
0131 OSLO
Telefon: 22 03 70 00
Telefaks: 22 03 70 01
bibliotek@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no/

Publikasjonen kan bestilles via internett:

www.forskningsradet.no/publikasjoner

eller grønt nummer telefaks: 800 83 001

Grafisk design omslag:	Agendum See Design
Trykk omslag:	07 Gruppen AS
Trykk innmat:	Norges forskningsråd
Opplag:	450

Oslo, oktober 2009
ISBN 978-82-12-02701-5 (trykk)
ISBN 978-82-12-02702-2 (pdf)

Forord

Forskningsrådets årsrapport for forskningsinstituttene for 2008 gir en samlet oversikt over hvordan bevilgningene til instituttene er brukt og hvilke resultater som er oppnådd i forhold til departementenes tildelinger og Forskningsrådets målsettinger. På grunn av forskningens langsiktige karakter vil imidlertid resultater og forskningseksempler i årsrapporten ofte være et resultat av flere års bevilgninger.

Årsrapporten for forskningsinstituttene for 2008 kommer i tillegg til Forskningsrådets ordinære årsrapport og består av én samlerrapport og fire delrapporter for følgende instituttgrupperinger: De teknisk-industrielle instituttene, primærnæringsinstituttene, de samfunnsvitenskapelige instituttene og miljøinstituttene. De medisinske og helsefaglige instituttene er omtalt i samlerapporten. Rapporten omfatter forskningsinstitutter som har forskning som hovedaktivitet og som omfattes av *Retningslinjer for statlig basisfinansiering av forskningsinstitutter*, men også noen andre sentrale forskningsinstitutter er omtalt. Forskningsrådet har et strategisk ansvar for utviklingen av instituttsektoren, men forskningsinstituttene er selv ansvarlig for sin egen virksomhet.

Institutttrappertene er basert på bidrag fra instituttene selv og data innhentet av NIFU STEP på oppdrag fra Forskningsrådet. Dataene omfatter finansiering, økonomiske forhold, personale, samarbeid med andre FoU-institusjoner, kontakt med brukere og resultater av forskning og annen faglig virksomhet. NIFU STEP har også bistått Forskningsrådet med analyse av og kommentarer til tallene for 2008. For å tilpasse dataene til nytt resultatbasert basisfinansieringssystem for instituttsektoren er det gjort noen mindre endringer i spørreskjemaet for 2008, men dette har ikke betydning for de tidsserier som er brukt i rapporten.

For å kunne sammenligne på tvers av de fire instituttgrupperingene og se utviklingen innenfor de enkelte gruppene i forhold til den totale utviklingen i sektoren, er de fire delrapportene og samlerapporten i hovedsak strukturert etter samme disposisjon. Tidsserier fra 2004-2008 gjør det mulig å sammenstille data og analysere utviklingen over tid.

Oslo, oktober 2009

Arvid Hallén
adm. direktør

Anders Hanneborg
direktør
Divisjon for vitenskap

Innhold

1	Innledning	7
2	Oppsummering.....	9
3	Om instituttpolitikken	11
3.1	Den norske instituttsektoren – noen hovedtrekk	11
3.2	Resultatbasert fordeling av basisbevilgning	12
4	Nøkkeltall for forskningsinstituttene virksomhet i 2008	14
4.1	Struktur og organisering	14
4.2	Instituttene økonomi.....	14
4.3	Personale.....	20
4.4	Resultater	23
4.5	Samarbeid nasjonalt og internasjonalt	24
4.6	Prosjektportefølje.....	24
	Vedlegg 1 - Medisin- og helseinstitutter	27
	Vedlegg 2 - Forskningsinstituttene etter hovedgruppering og ansvarlig departement.....	35
	Vedlegg 3 - Tabeller.....	41
	Vedlegg 4 - NIFU STEP's brev med spørreskjema og veiledning.....	61

1 Innledning

Norges forskningsråd er i sine vedtekter tillagt et strategisk ansvar for instituttsektoren. Som et ledd i Forskningsrådets arbeid for en helhetlig instituttpolitikk, herunder et enhetlig finansieringssystem og begrepsapparat, utarbeides det årlig rapporter om forskningsinstituttene virksomhet. Siden 1997 har NIFU STEP på oppdrag fra Forskningsrådet samlet inn nøkkeltall til disse årsrapportene. Nøkkeltallene innhentes fra enheter som er underlagt Retningslinjer for statlig basisfinansiering av forskningsinstitutter¹ og enkelte andre institutter.

I det følgende presenteres hovedtall for forskningsinstituttene virksomhet i 2008 og en del tidsserier tilbake til 2004. Fremstillingen bygger på de arenavise årsrapportene for miljøinstituttene, primærnæringsinstituttene, de samfunnsvitenskapelige instituttene og de teknisk-industrielle instituttene. Disse rapportene inneholder mer detaljert informasjon om enkeltinstituttene. I denne rapporten brukes aggregerte tall, dvs. at tall for instituttene samlet eller fordelt på instituttgruppe. Bak i rapporten finnes et eget tabellvedlegg.

Om datamaterialet og forholdet mellom samler rapporten og de sektorvise rapportene

Nøkkeltallene hentes inn gjennom elektroniske spørreskjemaer til instituttene. Det samles inn informasjon vedrørende blant annet økonomi, personale, prosjektportefølje, mobilitet, nasjonalt og internasjonalt samarbeid samt publisering og formidling av FoU-resultater.

Instituttene deles inn i følgende instituttarenaer:

- Samfunnsvitenskapelige institutter
- Miljøinstitutter
- Primærnæringsinstitutter
- Teknisk-industrielle institutter
- Medisin- og helseinstitutter²

I forhold til tidligere år, er det en del endringer i instituttpopulasjonene. I tabellsettet inngår institutter som er underlagt Retningslinjer for statlig basisfinansiering. I noen av tabellene inngår i tillegg noen sentrale forskningsinstitutter som ikke er underlagt retningslinjene slik at totaltall for alle instituttene blir presentert. På arenaen for primærnæringsinstituttene er Havforskningsinstituttet og NIFES ikke lenger underlagt retningslinjene. Det samme gjelder SIFO og SIRUS på den samfunnsvitenskapelige arenaen. Transportøkonomisk institutt har gått fra å tilhøre de samfunnsvitenskapelige instituttene til miljøinstituttene, mens CMI har gått motsatt vei. Som hovedregel sorterer det enkelte institutt til én instituttgruppe. For enkelte institutter er imidlertid bildet mer komplisert, ved at ulike deler tilhører ulike arenaer. For at totaltallene for instituttene som tilhører arenaene, i denne samler rapporten ikke skal inneholde dobbeltføringer, er følgende korrigeringer gjort i forhold til de sektorvise rapportene:

- IRIS - Samfunn, som er en egen enhet under de samfunnsvitenskapelige instituttene, er inkludert i totaltallene under IRIS som sorterer under de teknisk-industrielle instituttene.

---

¹ Retningslinjer for statlig basisfinansiering av forskningsinstitutter ble fastsatt ved Kongelig resolusjon av 19.12.2008.

² De to medisin- og helseinstituttene; Statens arbeidsmiljøinstitutt og SINTER Helse, er ikke presentert med egne tall i denne rapporten, men inngår i totaltallene.

- SINTEF Teknologi og samfunn, som er en egen enhet under de samfunnsvitenskapelige instituttene, er inkludert i totaltallene under SINTEF, da instituttet er en integrert del av SINTEF.

De to medisin- og helseinstituttene er ikke presentert som egen arena, men SINTEF Helse inngår i SINTEF og Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI), som ikke er underlagt retningslinjene og heller ikke tilhører noen arena, er likevel presentert i noen av tabellene for å vise instituttene totaltall. I vedlegg 1 er det en verbal årsrapport fra de to medisin- og helseinstituttene.

Fordi deler av datamaterialet skal benyttes ved utregning av resultatbasert grunnbevilgning ble instituttene for 2008 bedt om å levere endelige regnskapstall. Instituttene har tidligere hatt anledning til å oppgi foreløpige regnskapstall, med mulighet for å korrigere økonomitallene året etter.

Alle totaltall som omtales i denne rapporten gjelder for instituttene som er underlagt Retningslinjer for statlig finansiering og som tilhører en av de fire instituttarenaene.

Alle beløp i rapporten er oppgitt i løpende priser.

2 Oppsummering

Nesten halvparten av Forskningsrådets midler og nesten en firedel av de totale offentlige FoU-midler går til instituttsektoren – direkte eller indirekte. Vitale institutter er et viktig virkemiddel for å nå nasjonale forskningspolitiske mål, for utvikling av innovasjon og verdiskaping i offentlig sektor og næringslivet og for deler av sektorpolitikken. Instituttene er også sentrale i realiseringen av Forskningsrådets strategier.

Gjennom dialogmøter, systematiske evalueringer og årlig rapportering følger Forskningsrådet utviklingen både i instituttsektoren generelt og ved hvert institutt. Rapportering av nøkkeltall er input til den resultatbaserte fordelingen av basisbevilgning.

Økonomi

Forskningsinstituttene hadde samlede driftsinntekter på 7,2 milliarder kroner i 2008. Driftsinntektene økte med over 750 millioner kroner fra 2007, en økning på 11 prosent.

De teknisk-industrielle instituttene er den klart største instituttgruppen og utgjør 54 prosent av instituttenes totale driftsinntekter i 2008. Deretter følger primærnæringsinstituttene med 22 prosent, de samfunnsvitenskapelige instituttene med 14 prosent og miljø- og utviklingsinstituttene med 12 prosent av samlede driftsinntekter.

Instituttens driftsresultat varierer, både mellom og innenfor instituttgruppene. I 2008 hadde instituttene et samlet driftsresultat på 122 millioner kroner som tilsvarer 1,7 prosent av instituttens totale driftsinntekter. Det var de teknisk- industrielle instituttene som bidro sterkt til det gode resultatet med sine 122 millioner kroner. De samfunnsvitenskapelige instituttene hadde også et positivt resultat med 19 millioner kroner, mens miljøinstituttene hadde et negativt resultat på 20 millioner kroner. Primærnæringsinstituttens resultat var 0,6 millioner kroner.

Inntektsstruktur

Instituttens inntekter består av flere komponenter: Basisbevilgning som er splittet i grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer (SIP), inntekter til forvaltningsoppgaver, bidragsinntekter gjelder prosjekter der instituttet mottar støtte uten krav til leveranser (uten motytelse) ved avtale/kontraktsinngåelse og oppdragsinntekter hvor instituttene utfører prosjekter mot vederlag (betaling), med krav til leveranser (med motytelse) ved avtale/kontraktsinngåelse. I de fleste presentasjoner som vises i denne rapporten vil bidrags- og oppdragsinntektene være slått sammen.

Grunnbevilgningen utgjorde i gjennomsnitt 6,7 prosent av instituttens samlede driftsinntekter i 2008, mens SIP-midlenes andel var 4,5 prosent. Basisbevilgningen utgjorde dermed i gjennomsnitt 11,2 prosent.

En mye brukt indikator for å sammenlikne basisbevilgningsnivå er å se på basisbevilgning per forskerårsverk (figur 3). Denne viser store forskjeller mellom instituttgruppene med primærnæringsinstituttene høyest med kr 321 000 per forskerårsverk og de teknisk- industrielle instituttene lavest med kr 126 000. Utviklingen er stabil for de enkelte gruppene, med noe nedgang for de teknisk- industrielle instituttene og noe oppgang for miljøinstituttene i slutten av perioden.

Inntekter til forvaltningsrettede oppgaver utgjør 6 prosent av driftsinntektene. Primærnæringsinstituttene har den største andelen (77 prosent) av disse inntektene. Bidrags- og

oppdragsinntekter, inkludert prosjektinntekter fra Forskningsrådet, er den største inntektsgruppen og utgjør 80 prosent av driftsinntektene.

Personalets sammensetning

Det ble utført i alt 6028 årsverk ved instituttene i 2008. Av dette utførte forskerne 3995 årsverk eller 66 prosent. Antall forskerårsverk hadde en økning på 227 i forhold til året før.

I 2008 ble 34 prosent av forskerårsverkene utført av kvinner, mot 24 prosent i 1997. De samfunnsvitenskapelige instituttene hadde den høyeste kvinneandelen blant forskerne og annet faglig personale med 45 prosent. I motsatt ende lå de teknisk-industrielle instituttene der kvinneandelen var 25 prosent.

Kompetanse

Antall ansatte med doktorgrad har steget hvert år siden 1997. I 1997 var det 0,29 ansatte med doktorgrad per forskerårsverk. I 2008 var tallet 0,47. 33 prosent av de ansatte med doktorgrad var kvinner.

I 2008 ble det avlagt 129 doktorgrader der instituttene hadde bidratt med veiledning. Antallet har ligget relativt stabilt de siste årene. Blant instituttene egne ansatte ble det avholdt 113 doktorgradsdisputaser. 41 prosent av disputasene gjaldt kvinner.

Publisering og resultater

Det ble til sammen publisert 1774 artikler i tidsskrifter med referee i 2008. Dette var en økning på 9 prosent i forhold til 2007. I tillegg publiserte instituttene 436 vitenskapelige artikler i antologier og 47 vitenskapelige monografier.

Instituttene produserer også resultater i form av nyetableringer, patenter og lisenser. Det ble rapportert om syv nyetableringer med utgangspunkt i instituttene forskningsresultater. Flertallet av nyetableringene har sitt utspring i de teknisk-industrielle instituttene.

Mobilitet og samarbeid

Generelt er mobiliteten lav mellom instituttene og næringslivet, universitets- og høyskolesektoren og andre forskningsinstitutter. I 2008 rekrutterte instituttene 280 forskere og avga 209 forskere, som i sum tilsvarte en økning på 71 forskerårsverk.

Instituttene samhandling med andre forskningsmiljøer foregår også ved bruk av bistillinger og ved at forskere har arbeidsplass ved en annen institusjon for en periode. Mesteparten av denne utvekslingen skjer i forhold til universitets- og høyskolesektoren. Instituttene samarbeider internasjonalt blant annet ved at gjesteforskere fra andre land besøker norske forskningsinstitutter og at norske forskere reiser til forskningsmiljøer i utlandet. Til sammen kom 143 gjesteforskere til Norge, mens 98 instituttansatte hadde forskningsopphold av mer enn 2 måneders varighet i andre land.

Prosjektstørrelse

Nesten halvparten (47 prosent) av instituttene oppdragsprosjekter hadde en ramme på inntil 0,1 millioner kroner, men disse prosjektene utgjorde på sin side bare 8 prosent av totalvolumet målt i kroner. 8 prosent av prosjektene var større enn 2 millioner kroner, men i volum utgjorde disse hele 43 prosent av prosjektene samlede volum. Oppdragsprosjektene fordeling etter størrelse har variert noe fra år til år og mellom instituttgruppene.

3 Om instituttpolitikken

Instituttsektoren er en fellesbetegnelse på FoU-utførende offentlige, ikke-forretningsmessige institusjoner som primært betjener næringslivet eller offentlig sektor, samt ikke-forretningsmessige institusjoner av mer ideell karakter som driver FoU. Instituttsektoren er en viktig ressurs i det norske forskningssystemet og driver forskning mot tre hovedområder:

- Forskning for næringslivets behov, der instituttene representerer en kunnskapsmessig infrastruktur for FoU-investeringer som bedriftene selv ikke kan eller har markedsmessige incentiver til å satse på.
- Forskning for offentlig sektors behov, særlig departementers og andre beslutningstakers behov for beslutningsunderlag.
- Forskning som er mer ideelt begrunnet, f.eks. i regi av frivillige organisasjoner. Denne utgjør riktignok en ressursmessig liten del av sektoren.

I 2007 utførte instituttsektoren FoU for 8,3 milliarder kroner. Dette tilsvarer 22 prosent av utført FoU i Norge og er ett prosentpoeng lavere enn i 2005. Nesten halvparten av Forskningsrådets midler og en tredel av de totale offentlige FoU-midler går til instituttsektoren³ – direkte eller indirekte. Norsk næringsliv har et omfattende FoU-samarbeid med instituttsektoren. Vitale institutter er således et viktig virkemiddel for å nå nasjonale mål for forskningspolitikken og for deler av sektorpolitikken. Instituttene er også sentrale i realiseringen av Forskningsrådets strategier.

3.1 Den norske instituttsektoren – noen hovedtrekk

Det er vanlig å skille mellom *forskningsinstitutter* på den ene siden, der FoU er hovedaktivitet, og *institusjoner med FoU*, der FoU er en av flere aktivitetsområder og utgjør mindre enn halvdelen av virksomheten. Det finnes en mengde institusjoner med FoU, der FoU inngår som en del av virksomheten (for eksempel arkiver, museer, offentlige organer som Meteorologisk institutt, Statistisk Sentralbyrå, Nasjonalt folkehelseinstitutt og andre deler av helseforvaltningen).

I *Retningslinjer for statlig basisfinansiering av forskningsinstitutter*, fastsatt ved Kongelig resolusjon av 19. desember 2008, er det definert hvilke institutter som omfattes av Retningslinjene, og som Forskningsrådet har et særlig strategisk ansvar for, slik det er angitt i vedtektene. Instituttene innenfor de enkelte instituttgruppene er listet i tabell 1 i vedlegg 2.

Betegnelsen forskningsinstitutt omfatter forholdsvis ulike typer av aktiviteter mht. faglig orientering, hvem som er kunder, brukergrupper, finansieringskilder i tillegg til basisbevilgning og organisasjonsform. Mens enkelte av instituttene er store organisasjoner med flere hundre ansatte, er andre små med et fåtall ansatte.

Selv om instituttsektoren er en heterogen samling av enheter med ulike oppgaver og målgrupper, ulik bakgrunn, ulikt finansieringsgrunnlag, og ulike organisasjons- og tilknytningsformer, har instituttene likevel en distinkt rolle i det nasjonale FoU-systemet som kan karakteriseres ved følgende roller og oppgaver. Instituttene skal:

- være en tilbyder av anvendt forskning for næringsliv og forvaltning
- være et redskap i den offentlige FoU-politikken for å utvikle kunnskap på nasjonalt prioriterte områder i arbeidsdeling med UoH-sektoren
- ivareta forvaltningsrettede oppgaver og spesialiserte tjenester for det offentlige

---

³ FoU-statistikk 2007, NIFU STEP/SSB.

- ha en rolle i forhold til innovasjon og koblingen mellom grunnforskning og anvendt forskning.

Samlet er den norske instituttsektoren relativt stor sammenlignet med andre land. Det er imidlertid grunn til å understreke at også andre land har tilsvarende virksomheter selv om begrepet “instituttsektor” ikke benyttes i komparativ internasjonal statistikk.

Hovedtyngden av den norske instituttsektoren er bygget opp etter 2. verdenskrig, men det finnes også institutter som ble etablert for over 100 år siden. Instituttene vokste fram som ledd i utviklingen av velferdsstaten, der behovet for kvalifisert forskningsbasert kunnskap ble stadig større. I FoU-sammenheng har norske bedrifter stort sett vært for små og manglet finansiell styrke til å kunne initiere og utføre forskning i tilstrekkelig omfang. Norske universiteter har også tradisjonelt vært relativt lite orientert mot nærings- og samfunnsliv. Myndigheter og næringsliv ønsket derfor å bygge opp en instituttsektor for å ivareta sine behov for FoU.

I gjenreisningsperioden var det et særlig sterkt behov for *anvendt* kunnskap og institutter innenfor anvendt forskning hadde en kraftig vekstperiode fra 1960-årene og utover.

3.2 Resultatbasert fordeling av basisbevilgning

Forskningsrådet har hatt en sentral rolle i utarbeiding av nye *Retningslinjer for statlig basisfinansiering av forskningsinstitutter* som ble fastsatt ved Kongelig resolusjon av 19. desember 2008. Retningslinjene tydeliggjør og styrker Forskningsrådets strategiske rolle og ansvar overfor instituttsektoren og regulerer hvilke institutter som omfattes av retningslinjene til enhver tid. De nye retningslinjene ble lagt til grunn for budsjettarbeidet for 2009.

Retningslinjene skal sikre at den statlige basisfinansieringen fordeles etter fastsatte kriterier. Innenfor hver arena fordeles en del av grunnbevilgningen ut fra hvilke resultater instituttene oppnår på følgende resultatindikatorer:

1. Vitenskapelig publisering (publiseringspoeng, 30 prosent)
2. Samarbeid med universiteter og høyskoler (avlagte dr.grader og bistillinger, 5 prosent hver)
3. Internasjonale inntekter (15 prosent)
4. Inntekter fra Norges forskningsråd (10 prosent)
5. Nasjonale oppdragsinntekter (35 prosent)

Etter råd fra Forskningsrådet avgjør Kunnskapsdepartementet, i samråd med berørte departementer, den innbyrdes vektningen av de ulike indikatorene. Tallene i parentes angir gjeldende vektning.

Alle fem resultatindikatorer skal vektet som en resultatkomponent som består av summen av de konkurranseutsatte indikatorene (indikator 3, 4 og 5) som andel av instituttets totale forskningsinntekter.

Hvilke institutter som omfattes av ordningen er resultat av en helhetlig vurdering og at det stilles basisfinansiering til rådighet. Basisfinansiering kan bare gis til institutter som oppfyller følgende krav:

- Instituttet skal drive forskning på felter som er av interesse for norsk næringsliv, forvaltning eller samfunnsliv.
- Instituttet må inneha en faglig og vitenskapelig kompetanse som kommer til uttrykk gjennom vitenskapelige publikasjoner i anerkjente publikasjonskanaler, samarbeid med universiteter og høyskoler og deltakelse i internasjonalt forskningssamarbeid.

- Instituttet må delta i en åpen konkurranse om forskningsmidler, dvs. hente inntekter fra et nasjonalt oppdragsmarked, internasjonale kilder eller Forskningsrådet.
- Instituttet skal inngå i en hensiktsmessig arbeidsdeling i det norske forskningssystemet.
- Verken instituttets eiere eller enkeltforetak skal ha fortrinnsrett til forskningsressurser eller forskningsresultater som er finansiert av basisbevilgningen.
- Instituttet skal være organisert og drevet slik at det ikke betales utbytte.

Det er departement med bevilgningsansvar, etter råd fra Forskningsrådet som vedtar hvilke forskningsinstitutter som skal inngå i ordningen.

Forskningsrådet er i sine vedtekter tillagt et strategisk ansvar for instituttsektoren i norsk forskning. For de instituttene som omfattes av finansieringsordningen har Forskningsrådet et overordnet strategisk ansvar som omfatter:

- Bidra til at instituttene leverer forskning av høy kvalitet, blant annet gjennom tildeling av basisbevilgning, evalueringer og systemvurderinger
- Bidra til at instituttene inngår som en effektiv og hensiktsmessig del av det norske forsknings- og innovasjonssystemet og samvirker med andre FoU-institusjoner
- Bidra til at instituttene leverer kunnskap på områder som er relevante for forvaltning, næringsliv og samfunnsliv, nasjonalt og internasjonalt
- Bidra til økt internasjonalisering av instituttene
- Gi generelle instituttpolitiske mål råd og anbefalinger til departementene
- Se til at instituttene har systemer og rutiner for at lover/regler/retningslinjer og god vitenskapelig praksis (forskningsetiske hensyn) etterleves gjennom hele forskningsprosessen
- Gi forslag til årlige budsjett (grunnbevilgning og innretning på strategiske) satsinger for instituttene, herunder å gi råd om kvalifiserte institutter bør tas inn i ordningen, og hvilke institutter som ikke oppfyller kravene og eventuelt bør tas ut av ordningen
- Samle inn og kvalitetssikre årlige nøkkeltall for instituttene som grunnlag for basisfinansieringssystemet og øvrig resultatvurdering samt rapportere om utviklingen i sektoren.

Forskningsrådets viktigste strategiske mål for instituttsektoren er at forskningsinstituttene skal:

- være effektive
- være konkurransedyktige når det gjelder oppdragsforskning
- ha sin virksomhet på et høyt profesjonelt nivå
- sikres langsiktighet i finansieringen
- samarbeide aktivt med andre institutter, universiteter og høyskoler, næringsliv og myndigheter
- ha kapasitet nok til å dekke etterspørselen.

4 Nøkkeltall for forskningsinstituttene virksomhet i 2008

4.1 Struktur og organisering

De fleste norske forskningsinstitutter mottar basisbevilgning via Forskningsrådet. Noen institutter mottar basisbevilgning direkte fra et departement. Tabell 1 viser antall institutter som inngår i tallmaterialet til samlerapporten etter divisjonstilknytning i Forskningsrådet og hvordan de mottar basisbevilgning. For en fullstendig oversikt, vises til tabell 1 i vedlegg 2. Det framgår av tabell 1 at flest institutter er knyttet til Divisjon for vitenskap og Divisjon for innovasjon i Forskningsrådet. I alt 50 institutter er omfattet av Retningslinjer for statlig basisfinansiering og får sin basisbevilgning fra Forskningsrådet. Syv institutter får basisbevilgning direkte fra departement, mens fire institutter er uten basisbevilgning.

Tabell 1: Antall institutter som inngår i tallmaterialet etter divisjonstilknytning i Forskningsrådet og hvordan de mottar basisbevilgning.. 2008

	Divisjon			Sum
	Innovasjon	Store satsinger	Vitenskap	
Basisbevilgning fra Forskningsrådet	20	7	23	50
Basisbevilgning fra departement	3		4	7
Mottar ikke basisbevilgning		1	3	4
Sum	23	8	30	61

4.2 Instituttene økonomi

Samlede inntekter

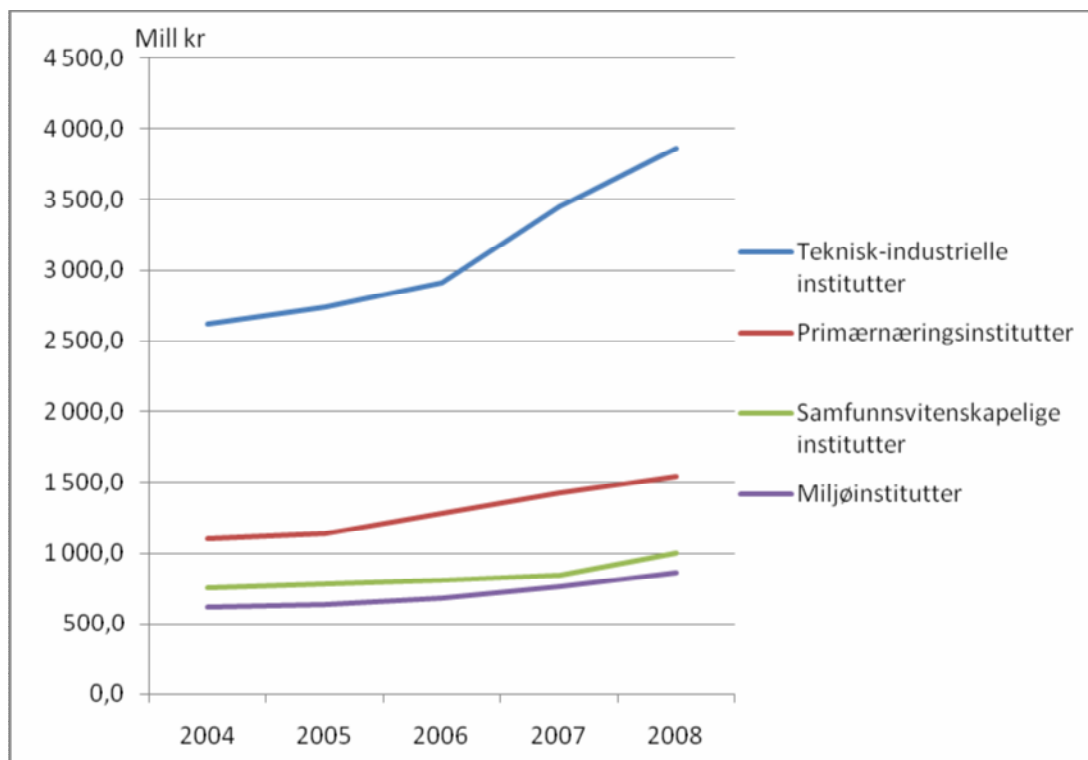
Forskningsinstituttene som var underlagt retningslinjene for statlig finansiering i 2008 hadde samlede driftsinntekter på ca 7 165 millioner kroner. I tillegg hadde instituttene finansinntekter og ekstraordinære inntekter på til sammen 135 millioner kroner. I forhold til 2007 var dette en økning på over 770 millioner kroner eller 11 prosent. Disse instituttene har samlet hatt en nominell vekst i inntektene på 43 prosent siden 2004. Den største nominelle veksten i femårsperioden har de teknisk-industrielle instituttene hatt med 47 prosent, mens de samfunnsvitenskapelige instituttene har hatt lavest vekst, 32 prosent.

De teknisk-industrielle instituttene er den klart største instituttgruppen og andelen driftsinntekter ved disse instituttene utgjorde 54 prosent av instituttene samlede driftsinntekter i 2008. Deretter følger primærnæringsinstituttene med 22 prosent, de samfunnsvitenskapelige instituttene med 14 prosent og miljøinstituttene med 12 prosent av samlede driftsinntekter.

Tabell 2: Driftsinntekter 2004-2008 etter instituttgruppe. Mill kroner

Institutt	2004	2005	2006	2007	2008
Samfunnsvitenskapelige institutter	757,1	786,8	808,0	848,7	1 001,8
Miljøinstituttene	617,7	634,3	678,3	760,3	864,3
Primærnæringsinstitutter	1 093,9	1 131,0	1 272,4	1 417,7	1 540,6
Teknisk-industrielle institutter	2 623,1	2 741,1	2 915,1	3 448,1	3 857,7
TOTALT*	5 023,1	5 221,9	5 597,4	6 392,4	7 164,6

*Totalen er korrigert for dobbeltføringer.

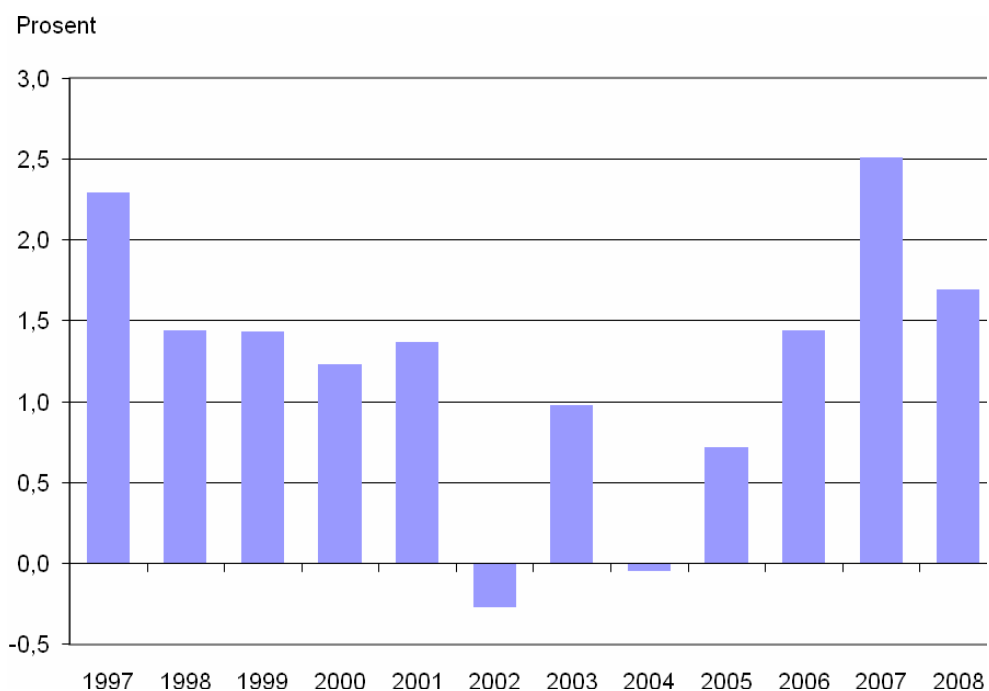
Figur 1: Driftsinntekter etter instituttgruppe, 2004-2008. Mill kr

Som tabell 2 og figur 1 viser, har den største instituttgruppen, de teknisk-industrielle instituttene, også hatt den største veksten, spesielt i den siste toårsperioden.

Driftsresultat

Instituttens samlede driftsresultat var 122 millioner kroner i 2008. Driftsresultatet tilsvarer 1,7 prosent av instituttens totale driftsinntekter (figur 2). Resultatet er 0,8 prosentpoeng lavere enn i 2007. Det var de teknisk-industrielle instituttene som bidro sterkt til det gode driftsresultatet med sine 122 millioner kroner (tabell 2 i vedlegg). De samfunnsvitenskapelige instituttene hadde også et positivt resultat med 19 millioner kroner, mens miljøinstituttene hadde et negativt resultat på minus 20 millioner kroner. Primærnæringsinstituttens resultat var 0,6 millioner kroner.

Figur 2: Instituttene samlede driftsresultat i prosent av totale driftsinntekter. 1997-2008*

* Driftsresultatene hvert år er basert på de respektive års instituttpopulasjon

Inntektsstruktur

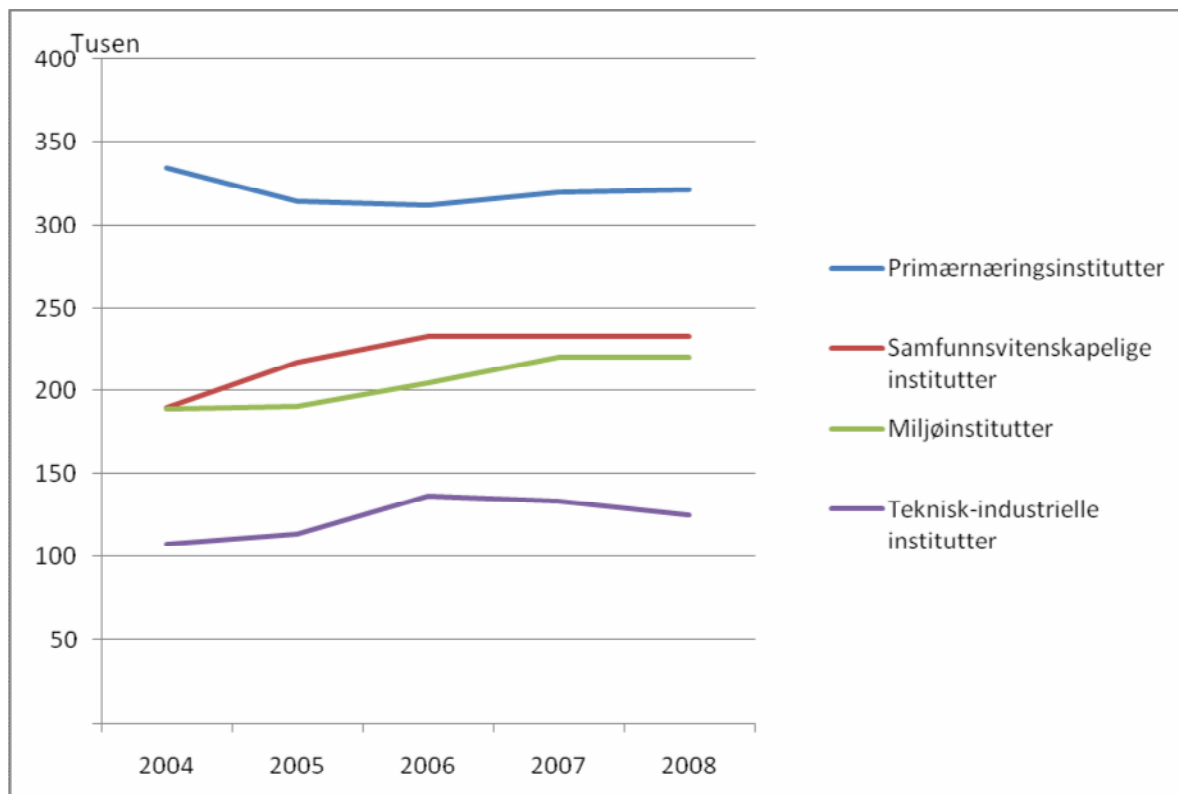
Instituttene inntekter består av flere komponenter. Basisbevilgningen består av grunnbevilgning og strategiske instituttprogram (SIP). En del institutter utfører forvaltningsoppgaver, og har inntekter knyttet til dette. De øvrige driftsinntektene ved instituttene betegnes som bidrags- og oppdragsinntekter. Bidragsinntekter gjelder prosjekter der instituttet mottar støtte uten krav til leveranser (uten motytelse) ved avtale/kontraktinngåelse. Med oppdragsfinansiert virksomhet forstås prosjekter instituttene utfører mot vederlag (betaling), med krav til leveranser (med motytelse) ved avtale/kontraktinngåelse. Sammenlignet med tidligere år, er det svært små endringer i inntektsstrukturen om vi ser instituttene samlet etter arena.

Basisbevilgning

I gjennomsnitt utgjorde grunnbevilgningen 6,7 prosent av instituttene samlede driftsinntekter i 2008. SIP-midlenes andel var 4,5 prosent, slik at basisbevilgningen i gjennomsnitt utgjorde 11,2 prosent (tabell 3 i vedlegg). Det var forskjeller mellom de ulike instituttgruppene. Høyest andel basisbevilgning i forhold til totale driftsinntekter hadde de samfunnsvitenskapelige instituttene med 17 prosent, mens de teknisk-industrielle instituttene hadde den laveste basisbevilgningsandelen med 6 prosent.

Basisbevilgningens andel av totale driftsinntekter har samlet for alle instituttene vært stabil de senere år og utgjorde 11 prosent i 2008. De foregående fire årene utgjorde den mellom 12 og 13 prosent. Stabiliteten henger naturlig nok sammen med at basisbevilgningene relativt sett øker like mye som de øvrige inntektene. Innen instituttområdene er det høy grad av stabilitet og variasjonsbredden til basisbevilgningens andel av totale driftsinntektene er innenfor pluss minus fire prosentpoeng for alle områdene. Selv om basisbevilgningens andel av totale driftsinntekter for instituttene samlet ser ut til å ha vært stabile, er det store variasjoner innenfor instituttområdene og mellom de to komponentene; grunnbevilgning og strategisk instituttprogram.

En mye brukt indikator for å sammenlikne basisbevilgningsnivå er å se på basisbevilgning per forskerårsverk (figur 3). Denne viser store forskjeller mellom instituttgruppene med primærnæringsinstituttene høyest med kr 321 000 per forskerårsverk og de teknisk- industrielle instituttene lavest med kr 126 000. Utviklingen er stabil for de enkelte gruppene, med noe nedgang for de teknisk- industrielle instituttene og noe oppgang for miljøinstituttene i slutten av perioden.

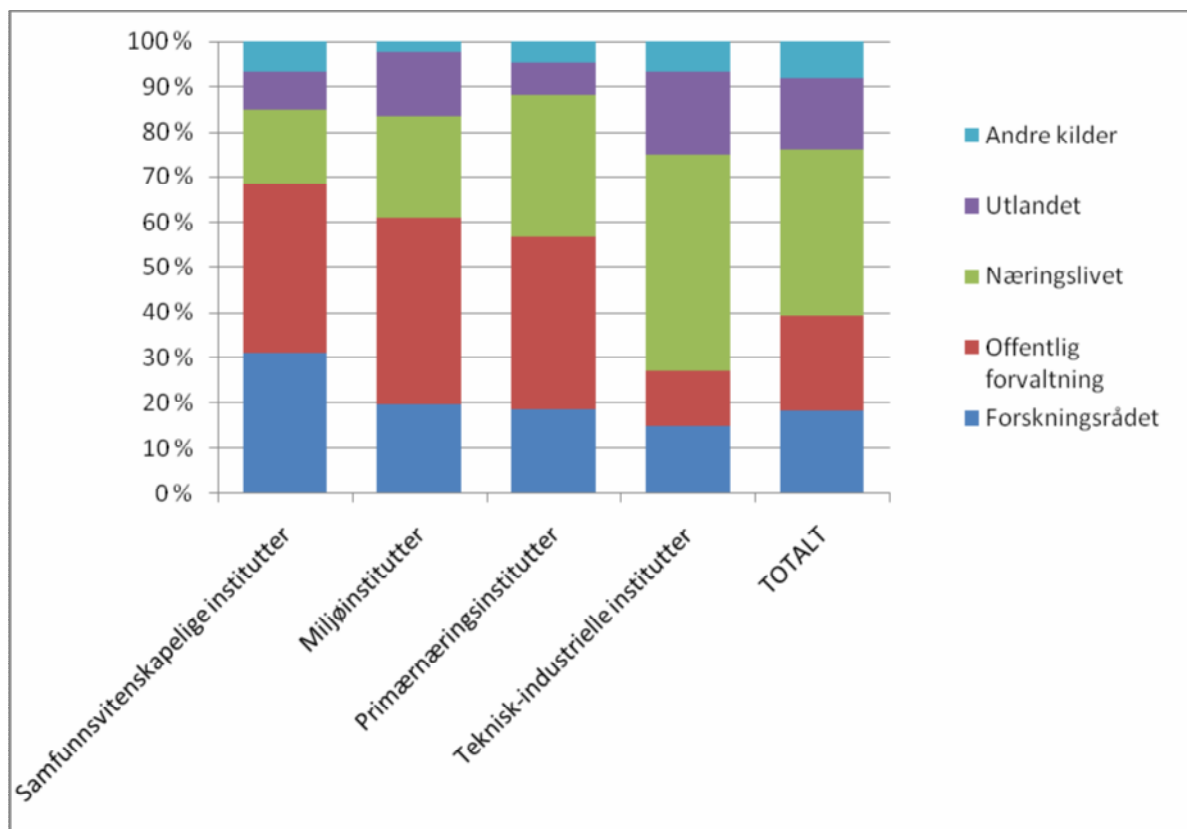
Figur 3: Basisbevilgning per årsverk utført av forskere og annet faglig personale etter instituttgruppe, 2004-2008. 1000 kroner.

Inntekter til forvaltningsrettede oppgaver

Midler til forvaltningsrettede oppgaver gis som tilskudd over statsbudsjettet til nasjonale forvaltningsrettede oppgaver direkte fra de respektive departementene som instituttene sorterer under, og utgjorde til sammen 6 prosent av instituttene samlede driftsinntekter i 2008. Slike inntekter er særlig utbredt ved primærnæringsinstituttene som mottar tre firedeler av disse midlene. Slike inntekter utgjorde 22 prosent av de totale driftsinntektene ved primærnæringsinstituttene i 2008. Dette er en forklaring på denne instituttgruppens relativt lave andel oppdragsinntekter (34 prosent) sammenlignet med de øvrige instituttgruppene.

Driftsinntekter utenom basisfinansiering og andre generelle inntekter

Oppdragsinntekter er her definert vidt som inntekter som ikke er basisbevilgninger eller andre generelle midler på den ene siden og ekstraordinære inntekter eller finansinntekter på den andre. Dette innebærer blant annet at inntekter fra forskningsprogrammer i regi av Norges forskningsråd og EU inngår. Figuren viser den relative fordelingen av disse inntektene fordelt etter arena i 2008.

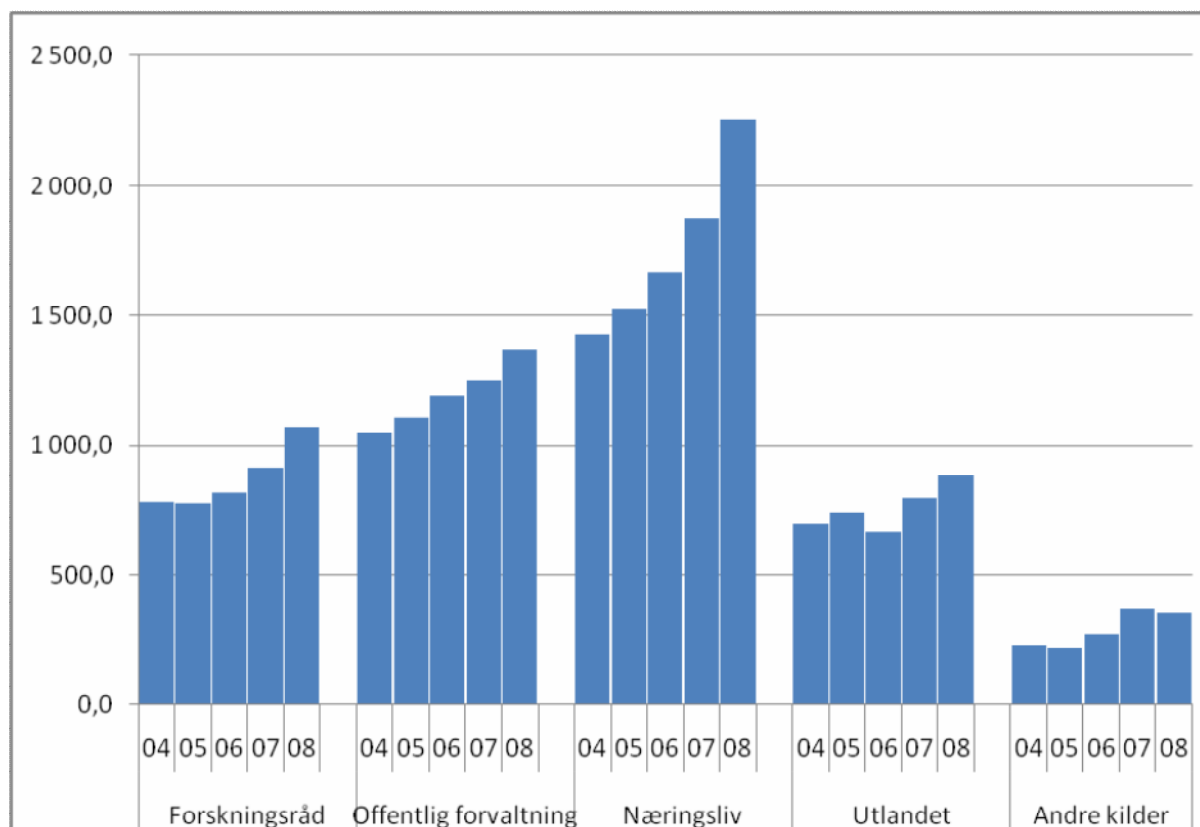

Figur 4: Driftsinntekter utenom basisfinansiering etter finansieringskilde fordelt på arena i 2008. Prosent.

Som offentlige midler kan man betrakte forskningstildelingen fra Forskningsrådet og oppdragsmidler fra offentlig forvaltning. I sum utgjorde dermed offentlige midler samlet sett ca 40 prosent av totale oppdragsinntekter i 2008 (figur 4). Høyest andel offentlige midler finnes ved de samfunnsvitenskapelige instituttene hvor disse utgjør 68 prosent. Litt mindre er andelen ved miljøinstituttene hvor den er 61 prosent. Tilsvarende andel for primær- og de teknisk-industrielle instituttene er henholdsvis 57 og 27 prosent.

Ser man instituttene samlet så stod Forskningsrådet for 18 prosent, mens andre offentlig etater finansierte 23 prosent av oppdragene. Norsk næringsliv finansierte 38 prosent av oppdragene til instituttene, 14 prosent kom fra utlandet, hovedsakelig utenlandsk næringsliv og 6 prosent av oppdragene ble finansiert av "andre innenlandske kilder".

De teknisk-industrielle instituttene hadde høyest andel oppdragsinntekter i forhold til driftsinntekter (73 prosent), mens primærnæringsinstituttene hadde lavest med 34 prosent. For miljøinstituttene utgjorde andel oppdragsinntekter 65 prosent og 45 prosent ved de samfunnsvitenskapelige instituttene.

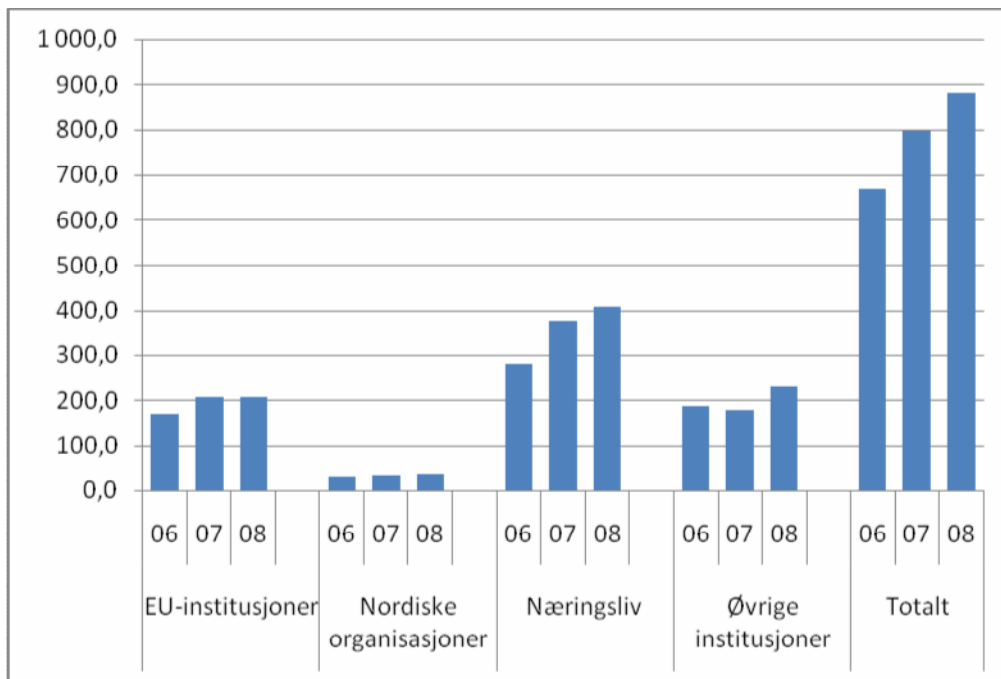

Figur 5: Oppdragsinntekter etter finansieringskilde 2004-2008. Mill. kroner

Den relative og absolutte fordelingen mellom ulike kategorier oppdragsgivere har endret seg noe i perioden. Figur 5 viser oppdragsinntektene, inklusive forskningstildelingen fra Forskningsrådet i perioden 2004-2008 for instituttene samlet i absolutte tall. Inntektene fra næringslivet har økt mest i perioden, både absolutt og relativt, og utgjorde nesten 2,3 milliarder kroner i 2008 (tabell 4 i vedlegg). Disse inntektenes andel økte dermed fra 34 prosent i 2004 til 38 prosent i 2008. Inntektene fra Forskningsrådet har økt fra 783 millioner kroner i 2004 til å utgjøre nesten 1,1 milliard millioner kroner i 2008. Som andel av totale (oppdrags)-inntekter utgjør disse inntektene 18 prosent i 2008, dette er samme andelen som de tre foregående årene. Oppdragsinntektene fra offentlig forvaltning var nesten 1,4 milliard kroner i 2008. Som andel av totale oppdragsinntekter utgjorde disse dermed 23 prosent i 2008. Til tross for en vekst på over 300 millioner kroner siden 2004, har andelen disse inntektene har utgjort falt med to prosentpoeng i samme periode.

Inntekter fra utlandet

Figur 6 gir et mer detaljert bilde av hvordan inntektene fra utlandet har utviklet seg i tidsrommet 2006 til 2008. Den største kategorien av de utenlandske inntektene er oppdragsinntekter fra utenlandsk næringsliv. Disse utgjorde til sammen 408 millioner kroner i 2008, en økning på 32 millioner kroner eller nesten 8 prosent i forhold til 2007. Oppdragsinntektene fra EU-institusjonene utgjorde 208 millioner kroner i 2008, og var uendret i forhold til året før. Oppdragsinntektene fra Nordiske institusjoner er langt mindre enn de øvrige inntektene fra utlandet, og disse utgjorde om lag 36 millioner kroner. Oppdragene fra Nordiske organisasjoner har dermed holdt seg stabile og lave i perioden. Inntektene fra 'øvrige institusjoner og organisasjoner' som omfatter internasjonale organisasjoner, utenlandske læresteder, forskningsinstitutter og private kilder hadde en reduksjon fra 2006 til 2007, men økte igjen i 2008 da de utgjorde i underkant av 230 millioner kroner.

Figur 6: Oppdragsinntekter fra utlandet 2006-2008. Mill. kroner.

Inntekter per årsverk

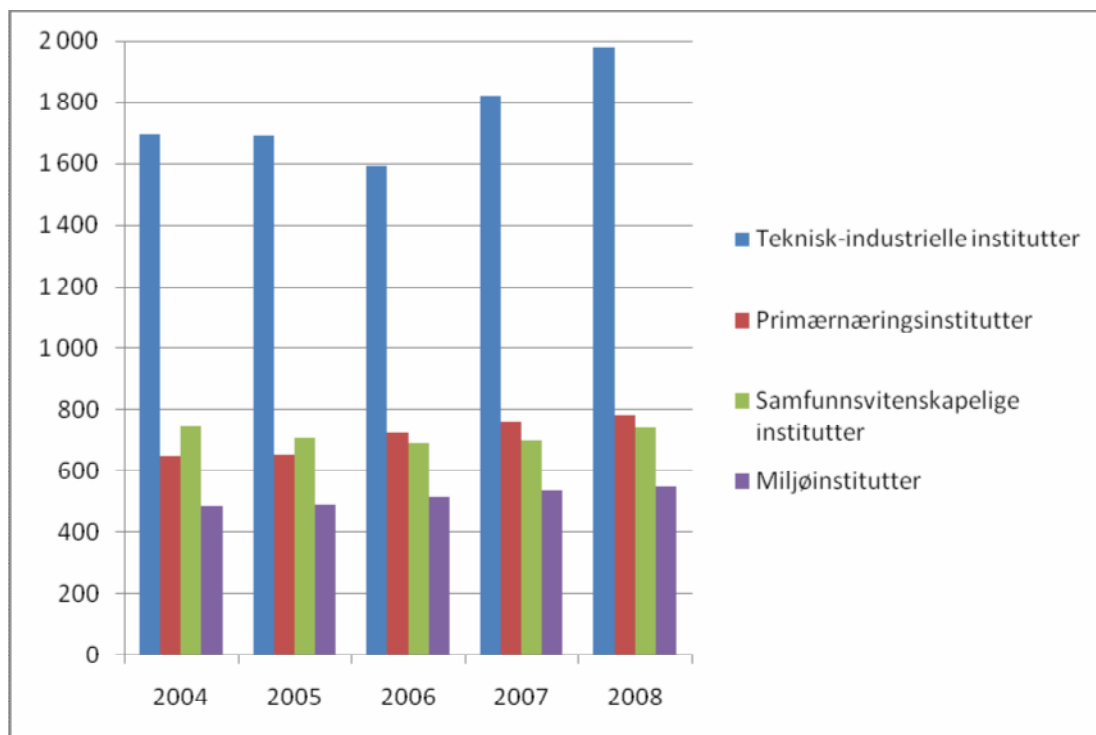
Samlet utgjorde forskningsinstituttene inntekter om lag 1 189 000 kroner per årsverk i 2008. Dette var en økning på 59 000 kroner fra året før, Inntekten per årsverk var høyest ved de teknisk-industrielle instituttene (1 354 000 kroner) og lavest ved de samfunnsvitenskapelige instituttene (993 000 kroner). De to andre arenaene hadde begge 1 101 000 kroner per årsverk (tabell 6 i vedlegg).

Inntektene utgjorde 1 794 000 kroner per årsverk utført av forskere eller annet faglig personale (forskerårsverk). Dette var en økning på 97 000 kroner per forskerårsverk fra 2007. Inntekten per forskerårsverk var høyest ved primærnæringsinstituttene (1 972 000 kroner), deretter fulgte de teknisk-industrielle instituttene like bak med 1 949 000 kroner, fulgt av miljøinstituttene med 1 568 000 kroner mens den var lavest ved de samfunnsvitenskapelige instituttene med 1 350 000 kroner per forskerårsverk.

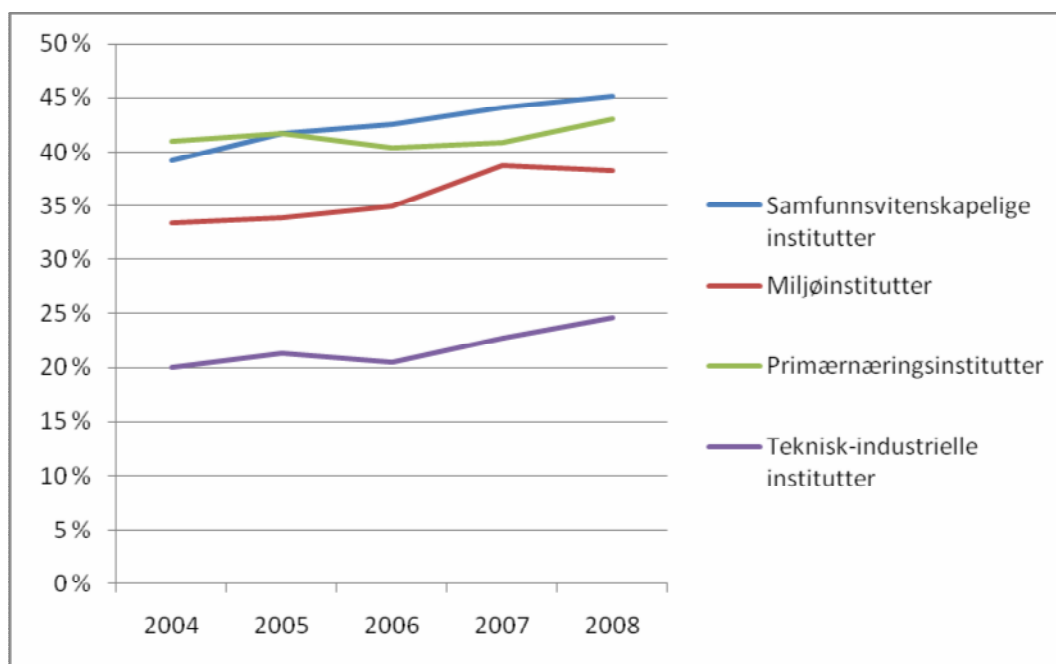
4.3 Personale

Det ble utført i alt 6 028 årsverk ved instituttene i 2008. Dette var 367 flere årsverk enn i 2007. Siden 2004 har antall årsverk økt med mer enn 600 årsverk. Kvinner stod for 2 407 årsverk som utgjorde 40 prosent. Dette var to prosentpoeng mer enn i 2007.

Det ble utført 3 995 årsverk av forskere og annet faglig personale, en vekst på 227 årsverk fra året før. Andelen forskerårsverk har vært relativt stabil fra 2004 og utgjorde 66 prosent i 2008. Veksten i antall forskerårsverk var størst for de teknisk-industrielle instituttene både i absolutte tall og i forhold til antall forskerårsverk. Deretter kom de samfunnsvitenskapelige instituttene (figur 7).

Figur 7: Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale etter instituttgruppe. 2004-2008.

Figur 8: Årsverk utført av kvinnelige forskere og annet faglig personale i prosent av totale årsverk utført av forskere og annet faglig personale, etter instituttgruppe. 2004-2008.

Til sammen ble om lag 34 prosent av forskerårsverkene i 2008 utført av kvinner. Dette er en økning på et ett prosentpoeng i forhold til 2007. I 2004 var kvinneandelen under 30 prosent. Kvinneandelen blant instituttgruppene er varierende, men felles for alle er at den har økt i perioden 2004-08 (figur 8). Lavest kvinneandel hadde de teknisk-industrielle instituttene med i

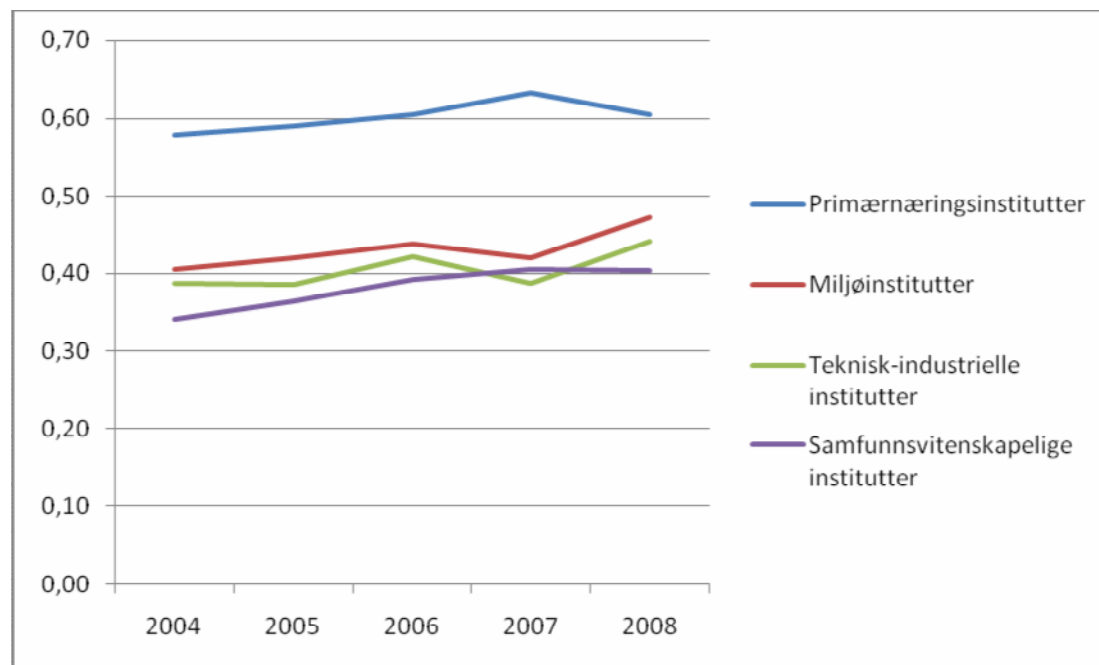
underkant av 25 prosent av forskerårsverkene, mens den ved de tre øvrige instituttgruppene varierer fra 38 til 45 prosent. Sammenlignet med 1997 har det vært en betydelig økning i forskerårsverk utført av kvinner innen samtlige instituttgrupper, fra 6 prosentpoeng økning ved de teknisk-industrielle instituttene til 10 prosentpoeng ved de samfunnsvitenskapelige.

Mobilitet

Mobiliteten mellom instituttene og næringslivet, universitets- og høyskolesektoren og andre forskningsinstitutter ga en netto tilvekst til instituttene på 71 forskere i 2008. Instituttene rekrutterte 280 forskere og avga 209. De nyansatte forskerne ble i hovedsak rekruttert fra næringslivet (124 forskere) og fra universiteter og høyskoler (121 forskere), mens mer enn halvparten (123 forskere) av de som sluttet gikk over til næringslivet (tabell 9 i vedlegg). I tillegg til mobilitet mellom disse tre sektorene, er det også mobilitet mellom instituttene og offentlig og privat sektor, utlandet, nyutdannede og avgang pga aldersgrense. For denne type mobilitet henvises det til de arenavise rapportene (tabell 13 i disse). Totalt har alle instituttgruppene hatt en netto tilgang i personale i 2008, størst blant de teknisk- industrielle instituttene, men i forhold til antall forskere er økningen størst blant miljøinstituttene. Mens de teknisk- industrielle instituttene og primærnæringsinstituttene har størst utveksling med næringslivet har de samfunnsvitenskapelige instituttene og miljøinstituttene en betydelig utveksling med offentlig virksomhet (tabell 13 i vedlegg til delrapportene).

Ansatte med doktorgrad

Antall ansatte med doktorgrad har steget jevnt hvert år siden 2004 og fram til 2008 da 1 877 hadde doktorgrad. Høyest andel ansatte med doktorgrad i forhold til utførte forskerårsverk hadde primærnæringsinstituttene med 0,61 ansatte med doktorgrad per forskerårsverk. Det laveste forholdstallet hadde de samfunnsvitenskapelige instituttene med 0,40 (figur 9).

Figur 9: Antall ansatte med doktorgrad per årsverk utført av forskere og annet faglig personale etter instituttgruppe. 2004-2008.

I 2008 var 33 prosent av de ansatte med doktorgrad kvinner (tabell 7 i vedlegg). Den høyeste kvinneandelen blant ansatte med doktorgrad hadde de primærnæringsinstituttene og de

samfunnsvitenskapelige instituttene, begge med en andel på 42 prosent. Miljøinstituttene andel var på 34 prosent, mens de teknisk-industrielle instituttene hadde en andel på 24 prosent.

Til sammen arbeidet 492 personer med en doktorgrad ved instituttene i 2008. Om lag halvparten, eller 253, av de instituttansatte som arbeidet med en doktorgrad var kvinner (tabell 8 i vedlegg).

4.4 Resultater

Doktorgrader og forskerutdanning

Det ble avlagt 129 doktorgrader i 2008 der instituttene hadde bidratt med veiledning. 40 prosent av doktorgradene der instituttene hadde veiledningsforhold ble avlagt av kvinner. De teknisk-industrielle instituttene bidro med veiledning til flest doktorgrader (51).

I 2008 avla 113 av instituttene egne ansatte doktorgrad. Kvinner stod for 41 prosent av disputasene. I alt 49 av doktorgradene ble avlagt ved de teknisk-industrielle instituttene, 31 ved de samfunnsvitenskapelige instituttene, 26 ved primærnæringsinstituttene og 9 ved miljøinstituttene.

Publisering og formidling

Instituttene publiserte til sammen 1 774 vitenskapelige artikler i serier eller periodika med fagfelle vurdering i 2008 (tabell 3). I tillegg publiserte instituttene 436 vitenskapelige artikler i antologier og 47 vitenskapelige monografier (tabell 11a i vedlegg).

Tabell 3: Antall artikler publisert i tidsskrifter med fagfelle vurdering 2004-2008 etter instituttgruppe.

Instituttgrupper	2004	2005	2006	2007	2008
Samfunnsvitenskapelige institutter	352	340	364	343	301
Miljøinstitutter	271	289	343	388	409
Primærnæringsinstitutter	417	426	540	505	435
Teknisk-industrielle institutter	493	451	582	410	648
Totalt	1502	1481	1801	1632	1774

¹⁾ Totalen er korrigert for dobbeltføringer

Omregnet til publikasjonspoeng utgjorde instituttene publikasjoner til sammen 1838 poeng, en økning på 8 prosent i forhold til 2007 (tabell 11b i vedlegg). Publikasjonspoeng per forskerårsverk utgjorde i gjennomsnitt 0,46, andelen var størst blant de samfunnsvitenskapelige instituttene, 0,81, og lavest blant de teknisk-industrielle instituttene, 0,32. Miljøinstituttene hadde et forholdstall på 0,54, mens primærnæringsinstituttene hadde 0,43.

Instituttene utga 116 fagbøker, lærebøker og andre selvstendige bokutgivelser i 2008. Antall publiserte kapitler og artikler i bøker, lærebøker, allmenntidsskrifter med mer utgjorde omlag 1 395 i 2008.

Instituttene produserte 6 300 rapporter i 2008. Om lag 60 prosent var rapporter direkte til oppdragsgivere, 31 prosent var rapporter i egne rapportserier, mens 8 prosent gjaldt rapporter i eksterne rapportserier. Antall rapporter utgjorde vel 9 500 da nøkkeltallinnhentingen startet i 1997, og rapportutgivelser har vist en fallende utvikling hvert år siden.

Nyetableringer, patenter og lisenser

Instituttenees virksomhet gir også resultater i form av nyetableringer, patenter og lisenser. I 2008 ble det rapportert syv nyetableringer med utgangspunkt i instituttenees forskningsresultater, tre færre enn i 2007. Fire av nyetableringene var ved de teknisk-industrielle instituttene, to ved primærnæringsinstituttene, en ved miljøinstituttene og en ved de samfunnsvitenskapelige instituttene.

Det ble søkt om i alt 40 patenter i 2008, herav 16 i Norge. Patentsøknadene kom i hovedsak fra de teknisk-industrielle instituttene. Instituttene fikk meddelt 12 patenter i 2008.

Det ble solgt 130 nye lisenser i 2008 og de samlede lisensinntektene var på om lag 8,8 millioner kroner.

4.5 Samarbeid nasjonalt og internasjonalt

Nasjonalt samarbeid

Instituttene samarbeider på flere arenaer med andre forskningsinstitusjoner. Blant samarbeidsformene er bruk av bistillinger, og at forskere for en periode har arbeidsplass ved en annen institusjon. Ved siden av å tilby arbeidsplass for stipendiater, tilbyr også mange institutter arbeidsplass for mastergradsstudenter. I 2008 hadde 304 studenter arbeidsplass ved instituttene, nesten like mange kvinner som menn. Det var flest studenter ved de teknisk-industrielle (124) og samfunnsvitenskapelige instituttene (90).

Forskere ved instituttene bidrar også med veiledning til hovedfags- og doktorgradskandidater. I 2008 var 449 forskere engasjert i slik veiledning. Det var flest veiledere ved de teknisk-industrielle (187) og de samfunnsvitenskapelige instituttene (109).

Internasjonalt samarbeid

I 2008 var det 143 gjesteforskere ved instituttene som hadde opphold av 2 måneders varighet eller mer. Forskere som holder gjesteforelesninger eller deltar på kortere seminarer og lignende telles ikke med. Gjesteforskerne oppholdt seg til sammen 603 måneder ved instituttene, noe som gir en gjennomsnittlig lengde på oppholdene på 4,2 måneder. Til sammen kom halvparten av gjesteforskerne (72) fra europeisk land, 28 kom fra Nord-Amerika, 25 kom fra Asia mens de resterende 18 kom fra øvrige deler av verden (Oseania, Afrika eller Sør-Amerika). De teknisk-industrielle instituttene var vertskap for 89 av gjesteforskerne, mens 33 gjesteforskere var ved de samfunnsvitenskapelige instituttene. Primærnæringsinstituttene var vertskap for 19 gjesteforskere og de resterende 2 besøkte miljøinstituttene.

I 2008 hadde 98 av de instituttansatte forskningsopphold i andre land av mer enn 2 måneders varighet. Til sammen varte oppholdene 484 måneder. Hvert opphold varte i gjennomsnitt i 4,9 måneder. De fleste utenlandsoppholdene, 38 gikk til et land i Europa, 37 gikk til USA og Canada, ni dro til Asia mens de resterende 14 dro til Oseania, Afrika eller Sør-Amerika. Det var flest forskere ved primærnæringsinstituttene (36 personer) og de teknisk-industrielle instituttene (33 personer) som hadde utenlandsopphold i 2008.

4.6 Prosjektportefølje

Samlet arbeidet instituttene med 18 746 prosjekter i 2008 (jf tabell 15). Prosjektporteføljen hadde et samlet volum på over 5,9 milliarder kroner. Nesten halvparten av prosjektene (47 prosent)

hadde en ramme på inntil 100 000 kroner, men disse prosjektene utgjorde på sin side bare 8 prosent av totalvolumet målt i kroner. Noe under en tredjedel (30 prosent) av prosjektene hadde en ramme på mellom 101 000-500 000 kroner, og disse utgjorde 18 prosent av volumet. Prosjekter i størrelsen 501 000-2 000 000 utgjorde 16 prosent av antall prosjekter, men sto for om lag en tredjedel (31 prosent) av volumet. Åtte prosent av prosjektene var større enn 2 millioner kroner og i volum utgjorde disse 43 prosent av prosjektenes samlede volum. Den relative fordelingen på størrelseskategorier har vist en del variasjoner fra år til år, men det kan se ut til at instituttene med tiden har fått færre av de minste prosjektene og flere større prosjekter.

Vedlegg 1

Medisin- og helseinstitutter

SINTEF Helse

SINTEF Helse skal fremme forskning og utvikling for helsesektoren i tett samarbeid med brukere av helsetjenester, helsesektoren, næringslivet og relevante universitets- og høyskolemiljøer. Brukerens opplevelse av egen situasjon og av helsetjenestene skal stå sentralt i arbeidet. SINTEF Helse skal styrke forskning, undervisning og forskningsformidling, yte tjenester til offentlig forvaltning, samt styrke næringslivets konkurranseevne ved å bidra til industriell virksomhet og innovasjon.

SINTEF Helse er slått sammen med SINTEF Teknologi og samfunn fra 1. januar 2009. Konsernområdet organiserer helseforskningen rundt fire områder: medisinsk teknologi, helsetjenesteforskning, forebyggende helsearbeid og global helse og velferd.

SINTEF Helse er en viktig kunnskapsleverandør til helsemyndighetene, og Statsbudsjettet 2009 refererer til SINTEF Helse som kunnskapskilde 36 ganger. Oppdrag for offentlig forvaltning utgjorde i 2008 omtrent 58 prosent av prosjektinntektene. Andelen prosjekter for Norges forskningsråd utgjør 16 prosent og industri og næringsliv 17 prosent av inntektene.

Medisinsk teknologi

Medisinsk teknologi omfatter fire fagmiljøer: bildestyrt kirurgi, medisinsk mikrobiologi, kliniske utprøvinger og innovasjon i helsesektoren. Gruppen har som målsetting å utvikle metoder og teknologi for bedre diagnostikk og behandling, i nært samarbeid med St. Olavs hospital, NTNU og industrien. Forskere med teknologisk kompetanse innen bildestyrt behandling, nanoteknologi og IKT arbeider tett med innovasjonsrådgivere og medisinsk personell, der SFIen MILab, Kompetansesenteret for 3D Ultralyd og Fremtidens Operasjonsrom er viktige arenaer. Gruppen har etablert Geminisenter for medisinsk mikrobiologi i samarbeid med St. Olavs hospital og NTNU. Innovasjon og klinisk forskning drives i samarbeid med virkemiddelapparatet, Innovasjon Norge, Helsedirektoratet, helseforetakene, sykehus, industrien og universiteter..

Helsetjenesteforskning

Helsetjenesteforskningsmiljøet er et flerfaglig forskningsmiljø med kunnskap om helseøkonomi, samhandling, tilbud og kvalitet i helsetjenesten, planlegging og drift av helseinstitusjoner, psykisk helse, arbeid og helse og organisasjon og ledelse. Siden 1989 har gruppen utarbeidet SAMDATA Sektorrapporter for somatisk spesialisthelsetjeneste, som nå også omfatter det psykiske helsevernet og rusbehandling. En vesentlig del av virksomheten er knyttet til Opptrappingsplanen for psykisk helsevern, blant annet evaluering av bruk av tvangsmidler og skjerming ved døgnåpne institusjoner.

Forebyggende helsearbeid

Forebyggende helsearbeid utvikler teknologi og løsninger som bidrar til bedre helse, sikkerhet og yteevne. Forskingen bygger på kompetanse i fysiologi, epidemiologi, medisinsk teknologi og innovasjon. Man gjennomfører registerbaserte forskningsprosjekter for å kartlegge utbredelse og årsaker til sykdom. Gjennom et 5-årig strategisk samarbeid med Helsedirektoratet utvikler man nye metoder og verktøy for behovsdrivet innovasjon i helsesektoren. Forretningsområdet SmartWear har blitt etablert gjennom en 3-årig SINTEF-satsing. Området utvikler seg videre gjennom KMBen Coldwear, EU-prosjektene Safe&Sea (co-ordinator) og NoTeReFiGa og

Verdikt-nettverket Trådløs pasient. Arbeidet har vært rettet mot bransjer som er særlig utsatte med hensyn til sykefravær og skader, slike som helsevesenet og offshore virksomhet. Det epidemiologiske fagmiljøet har videreført en befolkningsundersøkelse om pengespillvaner, som viser at spilleproblemer er like utbredt som før gevinstautomatene ble fjernet. Det arbeidsfysiologiske laboratoriet er akkreditert og fullt utstyrt for måling av fysiologiske parameter og ulike eksponeringer.

Global helse og velferd

Innenfor global helseforskning bidrar man med forskning for å møte utfordringer knyttet til økonomiske, sosiale og politiske vilkår for folks helse i en globalisert verden. I Forskningsrådets GlobVac-program leder gruppen to større prosjekter. LAYVAC undersøker om personell uten formell helseutdanning kan bidra til å øke dekkningen av barnevaksinasjoner og andre helsetjenester i lavinntekts land. Man ser også på hvordan involvering av lekfolk i helsetjenesten best kan organiseres, i lys av den kritiske mangelen på helsepersonell i store deler av verden. Det andre ser på kunnskap og holdninger til hiv og aids blant funksjonshemmede i Sør-Afrika. Gruppen er koordinator for EU-prosjektet MEDiate, som handler om tilgjengelighet til transporttjenester. Man er partner i EU-prosjektet EQUITABLE, som handler om tilgang til og kvalitet på helsetjenester for funksjonshemmede og andre utsatte grupper i afrikanske land.

Høydepunkter

Økt bruk av tvang i psykisk helsevern

Opptappingsplanen for psykisk helse ble avsluttet i 2008, etter ca 10 års satsing. SINTEF Helse har vært Norges viktigste leverandør av forskningsbasert kunnskap til myndighetene om erfaringer med ulike tiltak innenfor Opptappingsplanen. Gruppens rapporter har hvert år vært flittig referert til som kunnskapskilde på området i Statsbudsjettet.

I forbindelse med Norges forskningsråds evaluering av Opptappingsplanen har SINTEF bl.a. sett på utviklingen i bruk av tvangsmidler og vedtak om skjerming gjennom opptappingsplanperioden. Alle døgninstitusjoner i det psykiske helsevernet for voksne har gitt opplysninger om bruk av tvangsmidler og skjerming for årene 2001, 2003, 2005 og 2007. Undersøkelsen viser at den samlede bruken av tvang økte fra 2001 til 2007. Økningen kan forklares ved en økning i omfanget av mekaniske tvangsmidler og i omfanget av skjerming, mens bruken av korttidsvirkende legemidler og isolering er redusert i perioden.

SINTEF har i en årrekke levert en lang rekke rapporter om opptappingsplanen for psykisk helse på oppdrag fra Helsedirektoratet.

Samhandling mellom helseforetak og kommunene

Helseforetakene har etablert samarbeidsavtaler og fora for samarbeid mellom helseforetaket og kommunene. De fleste kommunene har fått til avtaler med sitt lokale helseforetak innenfor somatisk helsetjeneste og psykisk helsevern, men på rusfeltet er formaliseringen av samarbeid kommet noe kortere. Blant viktige utfordringer i samarbeidet er finansiering av tiltak i gråsonen mellom nivåene og hvordan partene opplever likeverdet i samarbeidet.

I en SINTEF-rapport svarer halvparten av kommunene at de ikke blir involvert ved planlegging av viktige strukturelle endringer i helsevesenet som berører dem. Helseforetakene oppleves som store og mektige i forhold til en kommunesektor med mange små kommuner. De minste kommunene er heller ikke alltid representert i samarbeidsforaene mellom helseforetakene og kommunene.

Kartleggingen av samhandlingen mellom helseforetak og kommunene gjøres på oppdrag fra Helsedirektoratet.

Ny helikopterdrakt fungerer som redningsdrakt

Med bakgrunn i spesifikasjonen fra Oljeindustriens landsforening, har Helly Hansen Pro og SINTEF Helse sammen utviklet en helt ny drakt, SeaAir. Den tilfredsstillende alle kravene som er knyttet til helikoptertransport i Nordsjøen, blant annet gjennom bruk av aktive, temperaturregulerende materialer. SeaAirs viktigste funksjon er å redde liv i en ulykkessituasjon, og draktens form og uttrykk er en direkte konsekvens av dette. Testene er gjennomført i SINTEF Helses Arbeidsfysiologiske laboratorium. Dette er standardiserte drakttester på mennesker, i klimakammer og kuldebasseng. Tester av SeaAir gjennomført ved SINTEF Helse har demonstrert bedre termisk komfort i helikopter og bedre opprettholdelse av kroppstemperatur og temperatur i hender og føtter ved opphold i vann.

Arbeidsfysiologisk laboratorium er akkreditert for testing av personlig verneutstyr.

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI)

Statens arbeidsmiljøinstitutt er det nasjonale forskningsinstituttet for arbeidsmiljø og –helse, og er organisert som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter direkte underlagt Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Instituttets hovedmål er å skape, bruke og formidle kunnskap om sammenhengen mellom arbeid og helse. Ut fra tilgjengelig kunnskap skal instituttet vurdere risikofaktorer i norsk arbeidsliv og foreslå forebyggende tiltak. Som virkemidler legges det vekt på forskning, på informasjon og undervisning, samt på service, utredning og rådgivning.

Forskning ved STAMI skal ha relevans for arbeid og helse. STAMI skal gjennom relevant, effektiv og kvalitetssikret forskning på høyt internasjonalt nivå gi vitenskapelige bidrag innenfor instituttets virkefelt. Instituttet skal legge vekt på å utnytte sin faglige bredde i tverrfaglige og flerfaglige forskningsprosjekter.

STAMIs styrke og fortrinn er at man har flerfaglig metodebredde og infrastruktur som dekker:

- epidemiologi
- eksponeringskarakterisering på arbeidsplasser og i eksperimentelle laboratoriestudier
- kjemiske, fysiologiske, biologiske, molekylærbiologiske og psykologiske målinger
- humanmodeller og dyremodeller

STAMI skal bygge videre på disse fortrinn, og har følgende prioriterte forskningsfelter:

Eksposeringer i arbeidslivet

- psykologiske, sosiale og organisatoriske arbeidsmiljøfaktorer
- kjemiske og biologiske arbeidsmiljøfaktorer
- muskelskjelettbelastninger

Mekanismer for arbeidsrelaterte helseeffekter

- biologiske, fysiologiske og kjemisk/biokjemiske mekanismer
- psykologiske mekanismer
- sosiale mekanismer
- individuell følsomhet

Helseeffekter

- muskelskjelettlidelser
- luftveissykdommer
- effekter på sentralnervesystemet
- hjerte- og karsykdommer
- kreftsykdommer

Instituttet bedriver også en stor andel virksomhet som er av forvaltningsnær karakter, som for eksempel kurs/undervisning, regulatorisk toksikologi, nasjonalt fagsekretariat for bedriftshelsetjenesten, nasjonalt yrkeshygienisk referanselaboratorium for Arbeidstilsynet, nasjonalt overvåkingssystem for arbeidsmiljø og –helse og arbeidsmedisinsk poliklinikk.

Høydepunkter

Systematiske kritiske litteraturgjennomganger

Det foreligger svært få kritiske litteraturgjennomganger på arbeidshelsefeltet. STAMI har i 2008 gjennomført to store systematiske kritiske litteraturgjennomganger innenfor feltene arbeidstid, arbeidstidsordninger og helse og arbeidsfaktorer som har betydning for muskelskjelettlidelser. Dette har innbefattet omfattende litteraturstudier av internasjonale vitenskapelige publikasjoner på disse feltene, inkludert valg av søkekriterier, inkluderings/ekskluderingskriterier samt kvalitetsvurdering og vektning av inkluderte publikasjoner. Det er skrevet to oppsummerende rapporter som gir et systematisert årsaksbilde knyttet til hva som den vitenskapelige litteraturen gir belegg for er av betydning for utvikling av arbeidsrelaterte helseeffekter på de to feltene. Vitenskapelige review-artikler er under utarbeidelse. Instituttet tar sikte på å oppdatere litteraturen med jevne mellomrom, ved å benytte de samme søke- og utvalgskriterier. Instituttet deltar også i et europeisk nettverk som arbeider med å standardisere kriterier for systematiske kritiske litteraturgjennomganger på arbeidshelsefeltet.

Arbeid med datamaskiner og smerter

Det er de siste årene publisert internasjonal forskning som viser at arbeid med datamaskin i mange timer hver dag øker risiko for nakke-, skulder- og armsmerter. STAMI har funnet at så lite som 90 minutters kontinuerlig tekstbehandlingsarbeid med tidspress og høye krav til presisjon gir betydelige smerter og anspenthet hos de fleste friske personer, selv om muskelaktiviteten i kappemuskelen bare økte til 3 prosent av maksimum. Det ble også påvist sammenheng mellom blodsirkulasjon i muskelen og smertene. Man har også undersøkt arbeidstakere med kroniske smerter i nakke/skulder under samme arbeid på PC. Disse hadde lette smerter i hvile, men sammenliknet med de smertefrie arbeidstakerne økte skulder-nakkesmertene raskt under arbeidet. Muskelaktiviteten og blodsirkulasjon var høyere under arbeidet hos dem med smerter sammenliknet med de smertefrie arbeidstakerne. To vitenskapelige artikler er i 2008 utarbeidet, hvorav en er publisert og en er under revidering. Ytterligere to publikasjoner er under utarbeidelse.

Årsaker til kroniske smerter

Muskelskjelettlidelser og smertetilstander er de viktigste faktorer som bidrar til det arbeidsrelaterte sykefraværet. Slike tilstander medfører ofte langtidsfravær og i mange tilfeller uførhet. Mekanismene som bidrar til at smerter i muskelskjelettsystemet blir kroniske er ikke godt nok kartlagt, noe som ville vært fordelaktig ved utvikling av effektiv behandling av slike tilstander. Tidligere studier viser at langvarige smerter i muskel- og skjelettsystemet involverer en form for vedvarende forsterkning av signaloverføringen i ryggmargen. Denne forsterkningen øker aktiviteten i smertebanene opp til hjernen. STAMIs funn fra 2008 fra eksperimenter på dyr viser at denne sensitiviseringen i ryggmargen trolig er forårsaket av flere gener som nå er blitt identifiserte. I tillegg har man for første gang vist at sensitiviseringen i ryggmargen også er assosiert med en vedvarende økning i nervecelleaktivitet i områder av hjernen viktige for emosjoner. Sensitiviseringen i ryggmargen og den påfølgende økningen i nervecelleaktivitet i hjernen gjør at smertene kan sitte igjen lenge etter at det som gav opphav til smerteopplevelsen er opphørt. På samme måte som vi bærer med oss det vi har lært av ferdigheter, viser disse funnene at vi også trolig tar med oss videre opplevelsen av det som har vært ubehagelig og smertefullt. To vitenskapelige artikler er i 2008 publisert på dette feltet.

Vedlegg 2

**Forskningsinstituttene etter
hovedgruppering og
ansvarlig departement**

Tabell 1 Oversikt over institutter som omfattes av tallmaterialet

Primærnæringsinstitutter innenfor retningslinjene	Forkortelse	Statlig bevilgningsansvar	Rettslig status
Basisbevilgning fra Norges Forskningsråd			
BIOFORSK	BIOFORSK	Landbruks- og matdepartementet	Statlig
NOFIMA AS	NOFIMA	Fiskeri- og kystdepartementet	Aksjeselskap
NORSK INSTITUTT FOR LANDBRUKSØKONOMISK FORSKNING	NILF	Landbruks- og matdepartementet	Statlig
NORSK INSTITUTT FOR SKOG OG LANDSKAP	Skog og landskap	Landbruks- og matdepartementet	Statlig
NORSK SENTER FOR BYGDEFORSKNING	Bygdeforskning	Landbruks- og matdepartementet	Stiftelse
SINTEF FISKERI OG HAVBRUK AS	SINTEF Fiskeri og havbruk	Fiskeri- og kystdepartementet	Aksjeselskap
VETERINÆRINSTITUTTET	Veterinærinstituttet	Landbruks- og matdepartementet	Statlig
Basisbevilgning direkte fra departement/utenfor retningslinjene			
HAVFORSKNINGSINSTITUTTET	Havforskningsinstituttet	Fiskeri- og kystdepartementet	Statlig
NASJONALT INSTITUTT FOR ERNÆRINGS- OG SJØMATFORSKNING	NIFES	Fiskeri- og kystdepartementet	Statlig
Samfunnsvitenskapelige institutter innenfor retningslinjene	Forkortelse	Statlig bevilgningsansvar	Rettslig status
Basisbevilgning fra Norges Forskningsråd			
AGDERFORSKNING AS	Agderforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
INTERNATIONAL RESEARCH INSTITUTE OF STAVANGER AS SAMFUNN	IRIS Samfunn	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
MØREFORSKNING AS	Møreforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
NORDLANDSFORSKNING	Nordlandsforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORUT ALTA AS	Norut Alta	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
NORUT TROMSØ AS SAMFUNN	Norut Tromsø Samfunn	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
TELEMARKSFORSKING	Telemarksforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
TELEMARKSFORSKING - NOTODDEN	Telemarksforskning - Notodden	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
TRØNDELAG FORSKNING OG UTVIKLING AS	Trøndelag Forskning og Utvikling	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
VESTLANDSFORSKING	Vestlandsforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
ØSTFOLDFORSKNING AS	Østfoldforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
ØSTLANDSFORSKNING	Østlandsforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
ARBEIDSFORSKNINGSINSTITUTTET AS	AFI	Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Aksjeselskap
CHR. MICHELSENS INSTITUTT	CMI	Utenriksdepartementet	Stiftelse
FORSKNINGSSTIFTELSEN FAFO	FAFO	Kunnskapsdepartementet	Stiftelse
FRIDTJOF NANSENS INSTITUTT	FNI	Kunnskapsdepartementet	Stiftelse
INSTITUTT FOR FREDSFORSKNING	PRIO	Kunnskapsdepartementet	Stiftelse
INSTITUTT FOR SAMFUNNSFORSKNING	ISF	Kunnskapsdepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR FORSKNING OM OPPVEKST, VELFERD OG ALDRING	NOVA	Kunnskapsdepartementet	Statlig

NORSK INSTITUTT FOR STUDIER AV INNOVASJON, FORSKNING OG UTDANNING	NIFU STEP	Kunnskapsdepartementet/ Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORSK UTENRIKSPOLITISK INSTITUTT	NUPI	Kunnskapsdepartementet	Statlig
SAMFUNNS- OG NÆRINGSLEVLINGSFORSKNING AS	SNF	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
SINTEF TEKNOLOGI OG SAMFUNN	SINTEF Teknologi og samfunn	Kunnskapsdepartementet	Stiftelse

Utenfor retningslinjene

STIFTELSEN FRISCHSENTERET FOR SAMFUNNSØKONOMISK FORSKNING	Frishsenteret		
STEIN ROKKAN SENTER FOR FLERFAGLIGE SAMFUNNSSTUDIER	Rokkansenteret		
STATENS INSTITUTT FOR FORBRUKSFORSKNING	SIFO	Barne- og familiedepartementet	Statlig
STATENS INSTITUTT FOR RUSMIDDELFORSKNING	SIRUS	Arbeids- og sosialdepartementet	Statlig
NTNU SAMFUNNSFORSKNING AS	NTNU Samfunnsforskning	Kunnskapsdepartementet	Aksjeselskap

Medisin- og helseinstitutter

Basisbevilgning direkte fra departement/utenfor retningslinjene

	Forkortelse	Statlig bevilgningsansvar	Rettslig status
SINTEF HELSE	SINTEF Helse	Helse- og omsorgsdepartementet	Stiftelse
STATENS ARBEIDSMILJØINSTITUTT	STAMI	Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Statlig

Miljøinstitutter innenfor retningslinjene

Basisbevilgning fra Norges Forskningsråd

	Forkortelse	Statlig bevilgningsansvar	Rettslig status
CICERO SENTER FOR KLIMAFORSKNING	CICERO	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR BY- OG REGIONFORSKNING	NIBR	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR KULTURMINNEFORSKNING	NIKU	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING	NILU	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR NATURFORSKNING	NINA	Miljøverndepartementet	Stiftelse
NORSK INSTITUTT FOR VANNFORSKNING	NIVA	Miljøverndepartementet	Stiftelse
TRANSPORTØKONOMISK INSTITUTT	TØI	Nærings- og handelsdepartementet/ Samferdselsdepartementet	Stiftelse

Utenfor retningslinjene

NANSEN SENTER FOR MILJØ OG FJERNMÅLING	NERCS		Stiftelse
--	-------	--	-----------

Teknisk industrielle institutter innenfor retningslinjene

Basisbevilgning fra Norges Forskningsråd

	Forkortelse	Statlig bevilgningsansvar	Rettslig status
CHRISTIAN MICHELSEN RESEARCH AS	CMR	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
INSTITUTT FOR ENERGITEKNIKK	IFE	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
INTERNATIONAL RESEARCH INSTITUTE OF STAVANGER AS TEKNOLOGI	IRIS Teknologi	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
NORGES GEOTEKNISKE INSTITUTT	NGI	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORSAR	NORSAR	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse

NORSK MARINTEKNISK FORSKNING SINSTITUTT AS	MARINTEK	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
NORSK REGNESENTRAL	NR	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
NORUT NARVIK AS	Norut Narvik	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
NORUT TROMSØ AS IKT	Norut Tromsø IKT	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
SINTEF ENERGIFORSKNING AS	SINTEF Energiforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
SINTEF PETROLEUMSFORSKNING AS	SINTEF Petroleumsforskning	Nærings- og handelsdepartementet	Aksjeselskap
SINTEF	SINTEF	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse
TELEMARK TEKNISK-INDUSTRIELLE UTVIKLINGSSENTER	TELTEK	Nærings- og handelsdepartementet	Stiftelse

Basisbevilgning direkte fra departement/utenfor retningslinjene

FORSVARETS FORSKNING SINSTITUTT	FFI	Forsvarsdepartementet	Statlig
---------------------------------	-----	-----------------------	---------

Vedlegg 3

Tabeller

Nøkkeltall for forskningsinstitutter 2008

Tabelloversikt

Tabell 1. Instituttoversikt 2008 (vedlegg 2)

Sammendrag av nøkkeltall for instituttene 2008

Tabell 2. Økonomiske nøkkeltall etter område i 2008

Tabell 3. Basisbevilgning og andre generelle inntekter etter område 2004-2008

Tabell 4. Driftsinntekter utenom basisbevilgning og andre generelle inntekter etter finansieringskilde og områdetilknytning 2004 - 2008

Tabell 5 Inntekter fra utlandet etter finansieringskilde og områdetilknytning i 2008

Tabell 6 Totale årsverk, årsverk utført av forskere/faglig personale og inntekter per årsverk etter kjønn og områdetilknytning. 2004-2008.

Tabell 7 Antall ansatte med doktorgrad etter kjønn og områdetilknytning. 2004-2008

Tabell 8 Antall stipendiater og andre som arbeider med en doktorgrad etter kjønn og områdetilknytning. 2004-2008

Tabell 9 Avgang og tilvekst av forskere/faglig personale. 2004-2008.

Tabell 10 Antall avlagte doktorgrader der instituttet har bidratt med veiledning og antall avlagte av instituttets egne forskere. 2004-2008

Tabell 11a Publisering og formidling etter områdetilknytning. 2007-2008

Tabell 11b Publikasjonspoeng og poeng per årsverk utført av forskere/faglig personale. 2007 - 2008

Tabell 12 Nyetableringer, lisenser og patenter. 2004-2008

Tabell 13 Antall hovedfag/master- studenter med arbeidsplass ved instituttet og antall ansatte involvert i veiledning av studenter. 2008

Tabell 14 Utenlandske gjesteforskere ved instituttet og instituttetforskernes utenlandsopphold 2008

Tabell 15 Anslått fordeling av totalt antall prosjekter/oppdrag bearbeidet 2004-2008

Sammen drag av nøkkeltall for instituttene 2008

	Økonomi		Personalressurser				Vitenskapelig publisering		Internasjonale inntekter			Mobilitet
	Totale inntekter	Driftsresultat i	Basisbev. per forsker-årsverk	Forsker-årsverk	Forsk.årsv. i % av totalt antall årsverk	Ansatte med doktorgrad per forskerårsv.	Publikasjons-poeng per forskerårsv.	Publikasjons-poeng per forskerårsv.	Inntekter fra utlandet	Finansiering		Forskeravgang per forskerårsverk
		% av drifts-inntekter								Andel i % av totale drifts-inntekter	fra EU per forsker-årsverk	
Mill. kr	Prosent	1000 kr	Antall	Prosent	Forholdstall	Antall	Forholdstall	Mill. kr	Prosent	1000 kr	Forholdstall	
Samfunnsvitenskapelige institutter	1 021	1,9	233	742	82	0,40	597	0,81	72	7	25	0,10
Miljøinstitutter	883	-2,3	220	551	70	0,47	297	0,54	104	12	70	0,07
Primærnæringsinstitutter	1 552	0,0	321	781	50	0,61	336	0,43	68	4	45	0,09
Teknisk-industrielle institutter	3 948	3,2	126	1 979	69	0,44	643	0,32	642	17	59	0,08
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-104			-59			-35		-3			
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	7 299	1,7	196	3 995	66	0,47	1 709	0,43	882	12	52	0,05
Samfunnsvitenskapelige institutter - utenfor finansieringsordningen	252	3,1	322	204	85	0,40	125	0,87	15	6	24	0,07
Miljøinstitutter - utenfor finansieringsordningen	49	5,0	0	48	89	0,65	17	0,00	12	27	174	0,10
Primærnæringsinstitutter - utenfor finansieringsordningen	952	-0,1	56	286	37	0,73	38	0,63	52	6	54	0,08
Teknisk-industrielle institutter - utenfor finansieringsordningen	670	0,7	307	489	74	0,25	0	0,00	10	2	0	0,07
STAMI	111	2,1	1 760	50	44	0,64	27	0,48	4	4	25	0,26
TOTALT	9 332	1,5	218	5 072	64	0,46	2 024	0,37	975	11	47	0,06

Tabell 2. Økonomiske nøkkeltall etter område i 2008

Instituttgruppe	Basisbevilgning										Driftskostnader						
	Drifts-		Grunn-bevilgning			Basisbevil. andel		Forvaltnings-		Inntekter fra		F.rådets andel av		Finans-inntekter		Herav utført av	
	inntekter	resultat	Mill. kr	SIP	Sum	av driftsinnt.	oppgaver	Bidrags-inntekter	Norges	Oppdrags-	Øvrige inntekter	totale drifts-	med mer.	Totalt	andre		
<i>Mill. kr</i>	<i>Mill. kr</i>	<i>Mill. kr</i>	<i>Mill. kr</i>	<i>Mill. kr</i>	<i>Prosent</i>	<i>Mill. kr</i>	<i>Mill. kr</i>	<i>Mill. kr</i>	<i>Mill. kr</i>	<i>Mill. kr</i>	<i>Prosent</i>	<i>Mill. kr</i>	<i>Mill. kr</i>	<i>Mill. kr</i>			
Samfunnsvitenskapelige institutter	1 002	19	135	37	173	17,2	0	89	258	454	28	37,4	19	983	95		
Miljøinstitutter	864	-20	70	51	121	14,0	17	17	143	560	6	30,0	19	884	66		
Primærnæringsinstitutter	1 541	1	157	94	251	16,3	339	205	178	523	46	27,8	11	1 540	143		
Teknisk-industrielle institutter	3 858	122	113	136	249	6,5	85	63	528	2 804	129	20,1	90	3 736	181		
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-100	0	-7	-2	-9		0	-7	-36	-48	0		-4	-99	-20		
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	7 165	122	469	316	785	11,0	441	367	1 071	4 292	208	15,0	135	7 043	465		
Samfunnsvitenskapelige inst. - utenfor finansieringsordningen	247	8	55	11	66	26,7	1	2	96	78	4	39,0	5	239	10		
Miljøinst. - utenfor finansieringsordningen	43	2	0	0	0	0,0	0	0	24	19	1	54,5	3	41	1		
Primærnæringsinst. - utenfor finansieringsordningen	946	-1	0	16	16	1,7	450	0	111	233	136	0,0	0	947	150		
Teknisk-industrielle inst. - utenfor finansieringsordningen	665	5	150	0	150	22,6	30	0	1	479	4	0,2	0	660	0		
STAMI	111	2	88	0	88	79,5	0	0	4	13	6	3,8	0	108	0		
TOTALT	9 176	138	762	343	1 105	12,0	922	369	1 308	5 113	359	13,1	142	9 040	626		

Merk: Inntekter fra Norges forskningsråd er ekskl. grunnbevilgning og SIP

Tabell 3. Basisbevilgning og andre generelle inntekter etter område 2004-2008

	Basisbevilgning			Bidragsinnt. og forvaltnings- oppgaver	Sum basisbev. og bidrags/ forvaltn.innt.	Basisbevil. andel av driftsinnt.	Summens andel av driftsinnt.
	Grunn- bevilgning	Strategiske	Sum				
		institutt- program	Mill. kr				
2004		Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Prosent	Prosent
Samfunnsvitenskapelige institutter	100	42	142	5	147	19	19
Miljøinstitutter	59	33	92	9	101	15	16
Primærnæringsinstitutter	123	94	217	262	478	20	44
Teknisk-industrielle institutter	89	93	182	13	195	7	7
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-5	-1	-6	-22	-29		
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	366	261	627	266	893	12	18
2005							
Samfunnsvitenskapelige institutter	109	45	154	4	158	20	20
Miljøinstitutter	60	34	94	9	103	15	16
Primærnæringsinstitutter	126	80	206	301	507	18	45
Teknisk-industrielle institutter	88	104	192	10	202	7	7
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-6	-3	-9	-20	-29		
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	376	260	637	304	940	12	18
2006							
Samfunnsvitenskapelige institutter	108	53	161	67	228	20	28
Miljøinstitutter	63	43	106	31	136	16	20
Primærnæringsinstitutter	141	84	225	462	688	18	54
Teknisk-industrielle institutter	104	115	219	38	257	8	9
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-6	-4	-10	-23	-33		
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	410	291	701	575	1 276	13	23
2007							
Samfunnsvitenskapelige institutter	110	53	163	77	241	19	28
Miljøinstitutter	66	52	118	33	151	16	20
Primærnæringsinstitutter	151	93	244	543	786	17	55
Teknisk-industrielle institutter	113	131	244	148	392	7	11
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-6	-3	-9	-26	-35		
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	434	326	760	774	1 535	12	24
2008							
Samfunnsvitenskapelige institutter	135	37	173	90	262	17	26
Miljøinstitutter	70	51	121	34	155	14	18
Primærnæringsinstitutter	157	94	251	543	794	16	52
Teknisk-industrielle institutter	113	136	249	148	397	6	10
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-7	-2	-9	-36	-45		
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	469	316	785	778	1 563	11	22

Tabell 4. Driftsinntekter utenom basisbevilgning og andre generelle inntekter etter finansieringskilde og områdetilknytning 2004 - 2008

	Norges		Offentlig		Andre kilder	Totalt
	forskningsråd	forvaltning	Næringsliv	Utlandet		
2004	Mill kr	Mill kr	Mill kr	Mill kr	Mill kr	Mill kr
Samfunnsvitenskapelige institutter	187	239	92	52	40	610
Miljøinstitutter	88	238	93	76	22	516
Primærnæringsinstitutter	102	267	240	37	52	697
Teknisk-industrielle institutter	429	325	1 022	534	118	2 428
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-22	-19	-18	-1	-1	-62
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	783	1 049	1 429	698	230	4 190
2005						
Samfunnsvitenskapelige institutter	186	247	92	57	47	629
Miljøinstitutter	86	251	101	77	16	531
Primærnæringsinstitutter	117	264	249	52	44	725
Teknisk-industrielle institutter	407	363	1 102	556	111	2 539
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-20	-19	-21	-1	-1	-62
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	775	1 106	1 523	742	217	4 362
2006						
Samfunnsvitenskapelige institutter	188	285	97	42	30	642
Miljøinstitutter	78	278	105	78	19	559
Primærnæringsinstitutter	137	291	237	55	67	787
Teknisk-industrielle institutter	435	353	1 246	494	160	2 688
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-23	-20	-20	-2	-1	-66
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	816	1 187	1 665	668	275	4 610
2007						
Samfunnsvitenskapelige institutter	213	273	98	61	41	685
Miljøinstitutter	100	266	109	78	71	624
Primærnæringsinstitutter	187	345	228	69	22	849
Teknisk-industrielle institutter	440	390	1 460	591	241	3 122
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-26	-22	-17	-3	-5	-73
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	914	1 251	1 877	796	369	5 207
2008						
Samfunnsvitenskapelige institutter	258	308	136	72	55	829
Miljøinstitutter	144	299	162	104	16	726
Primærnæringsinstitutter	178	363	297	68	46	951
Teknisk-industrielle institutter	528	422	1 688	642	243	3 524
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-36	-23	-26	-3	-3	-91
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	1 072	1 369	2 258	882	358	5 939

Tabell 5. Inntekter fra utlandet etter finansieringskilde og områdetilknytning i 2008

	EU- institusjoner	Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd	Utenlandsk næringsliv	Øvrige institusjoner og organisasjoner	Totalt
	Mill kr	Mill kr	Mill kr	Mill kr	Mill kr
Samfunnsvitenskapelige institutter	18	15	5	33	72
Miljøinstitutter	39	6	4	56	104
Primærnæringsinstitutter	35	6	18	9	68
Teknisk-industrielle institutter	117	9	384	132	642
Korrigerering for institutter inkludert i flere områder	-1	0	-2	0	-3
	208	36	408	230	882
Samfunnsvitenskapelige institutter - utenfor finansieringsordningen	5	2	0	8	15
Miljøinstitutter - utenfor finansieringsordningen	8	0	1	2	12
Primærnæringsinstitutter - utenfor finansieringsordningen	15	1	3	34	52
Teknisk-industrielle institutter - utenfor finansieringsordningen	0	0	0	10	10
STAMI	1	3	0	0	4
TOTALT	238	41	413	283	975

Tabell 6. Totale årsverk, årsverk utført av forskere/faglig personale og inntekter per årsverk etter kjønn og områdetilknytning, 2004-2008.

	Alle årsverk			Årsverk utført av forskere og annet faglig personale				Andel av totale årsverk Prosent	Inntekter per årsverk totalt Tusen kr	Inntekter per forskerårsverk Tusen kr
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn				
2004										
Samfunnsvitenskapelige institutter	917	400	517	748	293	455	82	826	1012	
Miljøinstitutter	696	273	423	488	163	325	70	887	1265	
Primærnæringsinstitutter	1 381	700	681	648	266	383	47	792	1687	
Teknisk-industrielle institutter	2 509	670	1 839	1 694	339	1 355	68	1046	1548	
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-82	-32	-50	-73	-25	-48				
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	5 421	2 012	3 409	3 506	1 036	2 470	65	927	1433	
2005										
Samfunnsvitenskapelige institutter	888	405	483	707	295	412	80	886	1112	
Miljøinstitutter	676	263	413	492	167	325	73	938	1288	
Primærnæringsinstitutter	1 384	703	681	655	274	381	47	817	1726	
Teknisk-industrielle institutter	2 448	684	1 764	1 692	360	1 332	69	1120	1620	
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-77	-32	-45	-67	-25	-42				
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	5 319	2 023	3 297	3 480	1 071	2 408	65	982	1501	
2006										
Samfunnsvitenskapelige institutter	871	406	465	694	295	398	80	928	1165	
Miljøinstitutter	691	277	414	516	180	335	75	981	1315	
Primærnæringsinstitutter	1 464	724	740	723	292	431	49	869	1760	
Teknisk-industrielle institutter	2 379	671	1 708	1 593	327	1 266	67	1226	1830	
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-69	-31	-38	-61	-26	-35				
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	5 336	2 047	3 289	3 465	1 069	2 396	65	1049	1616	
2007										
Samfunnsvitenskapelige institutter	867	417	450	702	310	392	81	979	1209	
Miljøinstitutter	729	306	423	539	209	331	74	1043	1409	
Primærnæringsinstitutter	1 487	719	768	763	312	451	51	954	1859	
Teknisk-industrielle institutter	2 643	760	1 883	1 819	415	1 404	69	1305	1896	
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-65	-28	-37	-55	-20	-35				
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	5 661	2 174	3 487	3 768	1 225	2 543	67	1129	1697	
2008										
Samfunnsvitenskapelige institutter	910	443	467	742	336	407	82	1101	1350	
Miljøinstitutter	785	333	452	551	211	340	70	1101	1568	
Primærnæringsinstitutter	1 551	795	756	781	337	445	50	993	1972	
Teknisk-industrielle institutter	2 850	871	1 979	1 979	488	1 491	69	1354	1949	
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-68	-35	-34	-59	-28	-31				
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	6 028	2 407	3 621	3 995	1 343	2 652	66	1189	1794	

Tabell 7. Antall ansatte med doktorgrad etter kjønn og arenatilknytning. 2004-2008

	Totalt	Kvinner	Menn
2004			
Samfunnsvitenskapelige institutter	255	93	162
Miljøinstitutter	198	63	135
Primærnæringsinstitutter	375	142	233
Teknisk-industrielle institutter	656	114	542
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-27	-9	-18
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	1 457	403	1 054
2005			
Samfunnsvitenskapelige institutter	257	99	158
Miljøinstitutter	207	68	139
Primærnæringsinstitutter	386	160	226
Teknisk-industrielle institutter	653	121	532
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-27	-9	-18
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	1 476	439	1 037
2006			
Samfunnsvitenskapelige institutter	272	104	168
Miljøinstitutter	226	76	150
Primærnæringsinstitutter	437	175	262
Teknisk-industrielle institutter	671	133	538
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-27	-10	-17
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	1 579	478	1 101
2007			
Samfunnsvitenskapelige institutter	284	124	160
Miljøinstitutter	227	76	151
Primærnæringsinstitutter	482	193	289
Teknisk-industrielle institutter	706	155	551
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-23	-7	-16
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	1 676	541	1 135
2008			
Samfunnsvitenskapelige institutter	299	127	172
Miljøinstitutter	261	88	173
Primærnæringsinstitutter	473	200	273
Teknisk-industrielle institutter	873	207	666
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-29	-10	-19
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	1 877	612	1 265

Tabell 8. Antall stipendiater og andre som arbeider med en doktorgrad etter kjønn og områdetilknytning. 2004-2008

	Dr.gradstip. med arbeidsplass ved inst.			Andre ansatte som arbeider med dr.grad			Totalt stip. og andre som arbeider med dr.grad		
	Antall totalt	Kvinner	Menn	Antall totalt	Kvinner	Menn	Antall totalt	Kvinner	Menn
2004									
Samfunnsvitenskapelige institutter	75	38	37	81	38	43	156	76	80
Miljøinstitutter	24	15	9	26	8	18	50	23	27
Primærnæringsinstitutter	115	73	42	39	21	18	154	94	60
Teknisk-industrielle institutter	137	34	103	59	10	49	196	44	152
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-6	-4	-2	-8	-4	-4	-14	-8	-6
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	345	156	189	197	73	124	542	229	313
2005									
Samfunnsvitenskapelige institutter	84	45	39	75	37	38	159	82	77
Miljøinstitutter	30	14	16	22	7	15	52	21	31
Primærnæringsinstitutter	98	58	40	37	19	18	135	77	58
Teknisk-industrielle institutter	124	33	91	52	16	36	176	49	127
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-3	-2	-1	-7	-3	-4	-10	-5	-5
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	333	148	185	179	76	103	512	224	288
2006									
Samfunnsvitenskapelige institutter	101	56	45	86	42	44	187	98	89
Miljøinstitutter	34	19	15	20	7	13	54	26	28
Primærnæringsinstitutter	105	66	39	36	25	11	141	91	50
Teknisk-industrielle institutter	115	26	89	43	19	24	158	45	113
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-2	-1	-1	-6	-3	-3	-8	-4	-4
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	353	166	187	179	90	89	532	256	276
2007									
Samfunnsvitenskapelige institutter	94	67	28	26	0	26	120	67	53
Miljøinstitutter	16	16	0	22	0	22	38	16	22
Primærnæringsinstitutter	89	74	15	27	0	27	116	74	42
Teknisk-industrielle institutter	192	68	123	48	0	48	239	68	171
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-7	-6	-2	-1	0	-1	-8	-6	-3
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	384	220	164	121	0	121	505	220	285
2008									
Samfunnsvitenskapelige institutter	145	87	58				145	87	58
Miljøinstitutter	61	34	27				61	34	27
Primærnæringsinstitutter	122	83	39				122	83	39
Teknisk-industrielle institutter	176	58	118				176	58	118
Korrigerig for institutter inkludert i flere områder	-12	-9	-3				-12	-9	-3
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	492	253	239				492	253	239

Tabell 9. Avgang og tilvekst av forskere/faglig personale. 2004-2008.

	Avgang til				Tilvekst fra			
	Næringsliv	UoH	Andre forskn.- institutt	Totalt	Næringsliv	UoH	Andre forskn.- institutt	Totalt
2004								
Samfunnsvitenskapelige institutter	14	12	6	32	11	29	11	51
Miljøinstitutter	6	7	18	31	1	3	3	7
Primærnæringsinstitutter	18	18	3	39	30	6	10	46
Teknisk-industrielle institutter	54	13	19	86	50	16	26	92
Korrigering for institutter inkludert i flere områder	0	0	-2	-2	-2	-3	-3	-8
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	92	50	44	186	90	51	47	188
2005								
Samfunnsvitenskapelige institutter	3	27	7	37	10	30	9	49
Miljøinstitutter	2	12	10	24	4	6	5	15
Primærnæringsinstitutter	10	18	7	35	12	9	4	25
Teknisk-industrielle institutter	54	16	13	83	78	20	7	105
Korrigering for institutter inkludert i flere områder	0	-2	-1	-3	-1	-7	0	-8
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	69	71	36	176	103	58	25	186
2006								
Samfunnsvitenskapelige institutter	6	35	3	44	9	17	9	35
Miljøinstitutter	7	6	18	31	6	2	7	15
Primærnæringsinstitutter	27	16	8	51	12	12	9	33
Teknisk-industrielle institutter	74	38	16	128	101	19	43	163
Korrigering for institutter inkludert i flere områder	-1	-1	0	-2	-3	-3	-2	-8
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	113	94	45	252	125	47	66	238
2007								
Samfunnsvitenskapelige institutter	15	20	8	43	7	17	14	38
Miljøinstitutter	7	8	11	26	11	20	6	37
Primærnæringsinstitutter	40	5	11	56	40	31	6	77
Teknisk-industrielle institutter	118	14	28	160	98	49	34	181
Korrigering for institutter inkludert i flere områder	-4	-1	0	-5	-1	-3	-2	-6
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	176	46	58	280	155	114	58	327
2008								
Samfunnsvitenskapelige institutter	5	25	8	38	8	30	7	45
Miljøinstitutter	11	9	3	23	17	14	11	42
Primærnæringsinstitutter	29	13	4	46	24	32	9	64
Teknisk-industrielle institutter	80	16	9	105	77	47	9	133
Korrigering for institutter inkludert i flere områder	-2	-1	0	-3	-2	-2	0	-4
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	123	62	24	209	124	121	36	280

Tabell 10. Antall avlagte doktorgrader der instituttet har bidratt med veiledning og antall avlagte av instituttets egne

	Antall avlagte doktorgrader der instituttet har bidratt med veiledning 1)			Antall doktorgrader avlagt av instituttets ansatte		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
2004						
Samfunnsvitenskapelige institutter				21	10	11
Miljøinstitutter				6	3	3
Primærnæringsinstitutter				23	13	10
Teknisk-industrielle institutter				24	7	17
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder				-2	-1	-1
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen				72	32	40
2005						
Samfunnsvitenskapelige institutter				21	12	9
Miljøinstitutter				6	1	5
Primærnæringsinstitutter				30	21	9
Teknisk-industrielle institutter				31	6	25
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder				-1	0	-1
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen				87	40	47
2006						
Samfunnsvitenskapelige institutter	14	7	7	20	11	9
Miljøinstitutter	12	7	5	8	5	3
Primærnæringsinstitutter	28	13	15	31	14	17
Teknisk-industrielle institutter	33	8	25	23	6	17
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-1	-1	0	-2	-1	-1
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	86	34	52	80	35	45
2007						
Samfunnsvitenskapelige institutter	18	8	10	35	17	18
Miljøinstitutter	8	3	5	9	3	6
Primærnæringsinstitutter	32	18	14	31	19	12
Teknisk-industrielle institutter	49	9	40	40	7	33
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-1	0	-1	-2	0	-2
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	106	38	68	113	46	67
2008						
Samfunnsvitenskapelige institutter	21	9	12	31	14	17
Miljøinstitutter	30	15	15	9	5	4
Primærnæringsinstitutter	28	15	13	26	16	10
Teknisk-industrielle institutter	51	13	38	49	11	38
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-1	0	-1	-2	0	-2
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	129	52	77	113	46	67

1) Spørsmål om instituttets bidrag til veiledning (minst 50%) ble ikke stilt før i 2006.

Tabell 11a. Publisering og formidling etter arenatilknytning. 2007-2008

	Vitenskapelig publisering				Rapporter			
	Artikler i periodika eller serier	Artikler i antologier	Monografi	Bøker	Kapitler og artikler	Egen rapport-serie	Ekstern rapportserie	Til oppdrags-givere
2007								
Samfunnsvitenskapelige institutter	343	238	27	37	297	591	134	193
Miljøinstitutter	388	22	3	23	250	448	102	320
Primærnæringsinstitutter	505	17	0	14	269	455	92	265
Teknisk-industrielle institutter	417	207	1	15	587	497	175	3196
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-14	-8	0	-3	-18	-11	-2	-73
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	1639	476	31	86	1385	1980	501	3901
2008								
Samfunnsvitenskapelige institutter	301	188	33	27	256	796	163	184
Miljøinstitutter	409	35	4	18	241	450	126	280
Primærnæringsinstitutter	435	51	1	19	236	257	44	315
Teknisk-industrielle institutter	648	177	12	53	673	520	187	3064
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-19	-15	-3	-1	-11	-38	-1	-39
TOTALT	1774	436	47	116	1395	1985	519	3804

Merk: "Kapitler og artikler" dekker kapitler og artikler i bøker, lærebøker, allmenntidsskrifter med mer, "Bøker" dekker fagbøker, lærebøker, andre selvstendige utgivelser

Tabell 11b. Publikasjonspoeng og poeng per årsverk utført av forskere/faglig personale. 2007 - 2008

	2007					2008				
	Artikler i periodika eller serier	Artikler i antologier	Monografi	Sum poeng	Publikasjons-poeng per årsverk	Artikler i periodika eller serier	Artikler i antologier	Monografi	Sum poeng	Publikasjons-poeng per årsverk
Utenlandske gjesteforskere ved instituttene										
Samfunnsvitenskapelige institutter	336	148	125	609	0,87	317	124	156	597	0,81
Miljøinstitutter	243	13	9	265	0,49	264	18	15	297	0,54
Primærnæringsinstitutter	362	11	0	373	0,49	304	27	5	336	0,43
Teknisk-industrielle institutter	373	102	5	480	0,26	509	84	49	643	0,32
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-15	-4	0	-19		-11	-8	-15	-35	
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	1299	270	139	1709	0,43	1383	246	210	1839	0,46
Samfunnsvitenskapelige inst. - utenfor finansieringsordn.	68	30	16	114	0,87	90	13	22	125	0,61
Miljøinstitutter - utenfor finansieringsordningen	0	0	0	0	0,00	14	1	2	17	0,35
Primærnæringsinstitutter - utenfor finansieringsordn.	171	8	0	179	0,63	38	0	0	38	0,13
Teknisk-industrielle institutter - utenfor finansieringsordn.	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00
STAMI	23	0	0	23	0,48	26	1	0	27	
TOTALT	1561	308	155	2024	0,37	1551	260	234	2046	0,35

Tabell 12. Nyetableringer, lisenser og patenter. 2004-2008

	Antall nyetableringer	Antall patentsøknader		Antall meddelte patenter	Antall nye lisenser solgt	Samlede lisensinntekter 1000 kr
		Norge	Utlandet			
2004						
Samfunnsvitenskapelige institutter	1					
Miljøinstitutter	1				2	210
Primærnæringsinstitutter		4	15	2	31	788
Teknisk-industrielle institutter	8	21	15	19	289	38 856
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder						
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	10	25	30	21	322	39 854
2005						
Samfunnsvitenskapelige institutter	1					
Miljøinstitutter					1	182
Primærnæringsinstitutter		6	3	2	22	657
Teknisk-industrielle institutter	7	28	123	14	53	13 704
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder						
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	8	34	126	16	76	14 543
2006						
Samfunnsvitenskapelige institutter	1	2			4	40
Miljøinstitutter	2				1	20
Primærnæringsinstitutter	1	5	2	2	19	734
Teknisk-industrielle institutter	5	23	12	14	49	4 422
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder		-1				
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	9	29	14	16	73	5 216
2007						
Samfunnsvitenskapelige institutter	2					
Miljøinstitutter	1					17
Primærnæringsinstitutter	3	3	10	4	29	586
Teknisk-industrielle institutter	4	14	28	7	265	8 982
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder						
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	10	17	38	11	294	9 585
2008						
Samfunnsvitenskapelige institutter	1					
Miljøinstitutter	1					300
Primærnæringsinstitutter	2	1	2	4	6	1 816
Teknisk-industrielle institutter	4	15	22	8	124	6 716
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-1					
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	7	16	24	12	130	8 832

Tabell 13. Antall hovedfag/master- studenter med arbeidsplass ved instituttet og antall ansatte involvert i veiledning av studenter. 2008

	Antall mastergradsstudenter med arbeidsplass ved instituttet			Veiledere for master- og doktorgradskandidater		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
Samfunnsvitenskapelige institutter	90	52	38	109	40	69
Miljøinstitutter	25	14	11	74	22	52
Primærnæringsinstitutter	65	44	21	86	33	53
Teknisk-industrielle institutter	124	35	89	187	35	152
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	0	0	0	-7	-4	-3
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	304	145	159	449	126	323
Samfunnsvitenskapelige institutter - utenfor finansieringsordningen	29	18	11	26	14	12
Miljøinstitutter - utenfor finansieringsordningen	5	4	1	10	3	7
Primærnæringsinstitutter - utenfor finansieringsordningen	43	29	14	83	23	60
Teknisk-industrielle institutter - utenfor finansieringsordningen	36	8	28	45	5	40
STAMI	6	4	2	12	0	12
TOTALT	423	208	215	625	171	454

Tabell 14. Utenlandske gjesteforskere ved instituttet og instituttetforskere utenlandsopphold. 2008

	EU, ekskl															
	Norden		Norden		Europa forøvrig		USA		Canada		Asia		Annet		Totalt	
	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.	Antall	Mnd.
Utenlandske gjesteforskere ved instituttene																
Samfunnsvitenskapelige institutter	5	21	7	22	6	12	2	7	0	0	7	15	6	28	33	105
Miljøinstitutter	0	0	1	2	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0	2	8
Primærnæringsinstitutter	1	4	8	47	0	0	0	0	0	0	2	14	8	22	19	87
Teknisk-industrielle institutter	8	42	32	136	3	9	18	50	8	36	16	113	4	17	89	403
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	14	67	48	207	10	27	20	57	8	36	25	142	18	67	143	603
Samfunnsvitenskapelige institutter - utenfor finansieringsordn.	4	23	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	1	2	6	28
Miljøinstitutter - utenfor finansieringsordningen	1	2	0	0	3	6	0	0	0	0	7	22	1	2	12	32
Primærnæringsinstitutter - utenfor finansieringsordningen	0	0	2	21	0	0	1	3	0	0	1	3	0	0	4	27
Teknisk-industrielle institutter - utenfor finansieringsordn.	0	0	1	12	0	0	1	12	0	0	0	0	0	0	2	24
STAMI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	24	2	4	4	28
TOTALT	19	92	51	240	14	36	22	72	8	36	35	191	22	75	171	741
Instituttforskere med utenlandsopphold																
Samfunnsvitenskapelige institutter	0	0	2	3	0	0	12	72	0	0	2	6	6	49	22	130
Miljøinstitutter	0	0	1	9	0	10	3	14	1	5	1	3	0	12	6	53
Primærnæringsinstitutter	1	3	19	59	1	4	7	36	0	0	2	15	6	33	36	150
Teknisk-industrielle institutter	3	8	10	30	1	3	12	56	3	21	4	28	2	11	35	157
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	0	0	0	0	0	0	-1	-6	0	0	0	0	0	0	-1	-6
Sum institutter som omfattes av finansieringsordningen	4	11	32	101	2	17	33	172	4	26	9	52	14	105	98	484
Samfunnsvitenskapelige institutter - utenfor finansieringsordn.	0	0	0	0	1	6	2	8	0	0	0	0	0	0	3	14
Miljøinstitutter - utenfor finansieringsordningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7	0	0	1	7
Primærnæringsinstitutter - utenfor finansieringsordningen	0	0	1	2	0	0	3	21	2	17	0	0	1	5	7	45
Teknisk-industrielle institutter - utenfor finansieringsordn.	0	0	1	12	0	0	4	48	1	12	0	0	0	0	6	72
STAMI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	2
TOTALT	4	11	34	115	3	23	42	249	7	55	10	59	16	112	116	624

Tabell 15. Anslått fordeling av totalt antall prosjekter/oppdrag bearbeidet. 2004-2008

	0 - 0,1 mill. kr		0,1 - 0,5 mill. kr		0,5 - 2,0 mill. kr		> 2 mill. kr		TOTALT	
	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp
2004										
Samfunnsvitenskapelige institutter	678	24	967	143	534	201	231	273	2 410	642
Miljøinstitutter	885	29	757	146	340	269	77	523	2 059	968
Primærnæringsinstitutter	1 417	46	896	191	381	269	126	373	2 820	879
Teknisk-industrielle institutter	4 929	168	2 403	542	1 005	851	296	851	8 633	2 412
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-63	-2	-107	-16	-65	-23	-21	-24	-256	-65
Sum institutter som omfattes av finansieringsordn.	7 846	265	4 916	1 006	2 195	1 568	709	1 996	15 666	4 836
2005										
Samfunnsvitenskapelige institutter	705	27	1 044	155	573	221	263	278	2 585	681
Miljøinstitutter	1 124	30	647	134	219	152	130	169	2 120	484
Primærnæringsinstitutter	1 257	39	727	194	444	265	111	340	2 539	837
Teknisk-industrielle institutter	3 286	160	2 457	476	1 338	807	593	1 056	7 674	2 499
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-58	-3	-97	-14	-72	-29	-21	-25	-248	-71
Sum institutter som omfattes av finansieringsordn.	6 314	253	4 778	945	2 502	1 415	1 076	1 817	14 670	4 430
2006										
Samfunnsvitenskapelige institutter	802	30	961	156	514	241	256	291	2 533	718
Miljøinstitutter	1 327	52	1 004	204	359	243	86	179	2 776	677
Primærnæringsinstitutter	1 412	51	989	207	379	274	145	242	2 925	773
Teknisk-industrielle institutter	3 713	201	2 371	473	1 334	885	576	1 284	7 994	2 843
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-56	-2	-113	-17	-58	-27	-28	-30	-255	-77
Sum institutter som omfattes av finansieringsordn.	7 198	331	5 212	1 022	2 528	1 615	1 035	1 967	15 973	4 935
2007										
Samfunnsvitenskapelige institutter	813	33	1 130	190	598	264	251	264	2 792	752
Miljøinstitutter	1 237	53	1 113	237	517	413	177	553	3 044	1 256
Primærnæringsinstitutter	1 268	44	968	210	428	315	172	313	2 836	881
Teknisk-industrielle institutter	5 609	227	2 653	549	1 359	1 006	623	1 391	10 244	3 173
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-49	-2	-93	-15	-58	-28	-35	-37	-235	-81
Sum institutter som omfattes av finansieringsordn.	8 878	356	5 771	1 171	2 844	1 970	1 188	2 484	18 681	5 981
2008										
Samfunnsvitenskapelige institutter	714	24	1 098	156	579	268	300	378	2 691	825
Miljøinstitutter	1 727	60	981	184	437	265	158	280	3 303	789
Primærnæringsinstitutter	1 191	37	906	198	403	284	192	344	2 692	863
Teknisk-industrielle institutter	5 146	368	2 719	531	1 598	1 040	830	1 642	10 293	3 581
Korrigerings for institutter inkludert i flere områder	-48	-2	-90	-16	-61	-34	-34	-61	-233	-113
Sum institutter som omfattes av finansieringsordn.	8 730	486	5 614	1 052	2 956	1 822	1 446	2 584	18 746	5 945

Vedlegg 4

NIFU STEPs brev med spørreskjema og veiledning

Deres ref.:

Vår ref.: 128164607

Oslo, 25. februar 2008

Nøkkeltall/årsrapportering for 2008 for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter

Som for tidligere år innhenter NIFU STEP nøkkeltall/årsrapport for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter. Vedlagt følger skjema for rapportering av nøkkeltall for instituttets virksomhet i 2008, samt veiledning for utfylling av skjemaet.

Opplysningene i det vedlagte skjemaets del 1-4 vil bli bearbeidet og gjort tilgjengelig på instituttnivå i Forskningsrådets årsrapporter som sendes til departementer og andre interesserte. I forbindelse med innføringen av resultatbasert grunnbevilgning for instituttsektoren vil rapporterte data også bli benyttet for beregning av indikatorer for bruk i finansieringssystemet. Del 5 i skjemaet (*FoU-statistikk*) vil bare bli benyttet til statistiske formål, det vil si at disse dataene ikke vil bli publisert for enkeltinstitutter.

Veiledningen gir nærmere spesifisering av utfylling av skjemaet. Det er derfor viktig at veiledningen leses grundig. I tilfelle uklarheter, ber vi om at man tar kontakt slik at felles praksis kan etableres og at eventuelle problemer kan rapporteres til Forskningsrådet. Kontaktpersoner er oppgitt på veiledningens forside. Vi viser for øvrig til brev fra Norges forskningsråd til instituttene angående årsrapportering fra forskningsinstituttene for 2008.

Rapporteringsskjemaet er ikke vesentlig endret i forhold til fjoråret, men følgende punkter er viktig å legge merke til:

1. Økonomi

For punktene 1.1 til og med 1.5 er det en kolonne "Overført til andre". Her rapporteres de deler av regnskapsførte inntekter (per kilde) som instituttet eventuelt har overført til andre i rollen som prosjektkoordinator (for eksempel for EU-prosjekter og NFR-prosjekter) eller der instituttet på annen måte har overført økonomiske ressurser til samarbeidspartnere. Summen av inntektene i denne kolonnen bør samsvare med summen av "Kostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv" ført under punkt 1.8.

Vi viser til veiledningen og til brev fra Norges forskningsråd angående brutto/nettoføring av inntekter og inntektsføring av inntekter fra datterselskaper.

Regnearket ”1B Økonomi 2007” brukes til rapportering av eventuelle endringer i forhold til rapporteringen gjort for 2007. Bare endringer større enn $\pm$ kr 100 000 rapporteres.

2. Personale

Det er innført en spesifisering av antall avlagte doktorgrader der minst 50 prosent av doktorgradsarbeidet har vært utført ved instituttet eller der instituttet har bidratt med minst 50 prosent av finansieringen av doktorgradsarbeidet. Denne indikatoren inngår i den resultatbaserte grunnbevilgningen, og for å dokumentere oppgitte tall må liste med navn på doktorandene, tildelende institusjon, avhandlingens ISBN-nummer og avhandlingens tittel legges ved. Se veiledningen.

Årsverk utført i bistilling i samarbeid mellom instituttet og universiteter og høyskoler inngår i den resultatbaserte grunnbevilgningen (skjemaets punkter 2.4 og 2.5). For å dokumentere bistillingene må navneliste for ansatte som inngår i beregningen av antall årsverk under kategorien ”B Universitet og høyskoler” legges ved. Se veiledningen.

3. Resultater

Vitenskapelig publisering som instituttets ansatte har bidratt til inngår i beregningen av den resultatbaserte grunnbevilgningen. Hvilke publikasjoner det gjelder må derfor dokumenteres. For vitenskapelige publikasjoner er det utarbeidet en egen mal for rapportering og denne skal benyttes. For vitenskapelige artikler som er registrert i ISIs database (Web of Knowledge) er det utarbeidet en bruksanvisning for hvordan instituttet selv henter ut oversikt over disse. Malen og bruksanvisningen kan lastes ned fra NIFU STEPs nettside, se nedenfor.

I forkant av rapporteringen vil NIFU STEP dessuten arrangere tre informasjonsmøter angående rapportering av vitenskapelige publikasjoner. Møtene er rettet mot bibliotekarer og andre ved instituttene som er ansvarlig for denne leveransen. Møtene er gratis og åpne for alle.

Bergen, onsdag 11. mars kl.10.00 – 14.00 i NSDs lokaler i Harald Hårfagres gate 29 (påmeldingsfrist: 6. mars).

Oslo, fredag 13. mars kl.10.00 – 14.00 i Norges forskningsråds lokaler i Stensberggata 26 (påmeldingsfrist: 10. mars).

Trondheim, fredag 20. mars kl. 10.00 - 14.00 i SINTEFs lokaler i Strindveien 4 (påmeldingsfrist: 17. mars).

Agenda for møtene vil være:

- Indikatoren for vitenskapelig publisering. Formål, definisjon, beregning av publikasjonspoeng (Gunnar Sivertsen).
- Rapportering og kvalitetssikring av data for vitenskapelig publisering (Kristoffer Rørstad)

For påmelding til møtene send e-post til kristoffer.rorstad@nifustep.no innen fristen(e).

Elektronisk versjon av skjemaet (Excel-format), veiledning, mal for rapportering av vitenskapelige publikasjoner og definisjoner av FoU kan lastes ned fra NIFU STEP's nettsider: <http://www.nifustep.no/> (velg ► *Statistikk* ► *Skjemaer* ► *Nøkkeltall forskningsinstitutter 2008*).

Vi ber om at rapporteringen av nøkkeltallene gjøres via webskjema som finnes på samme nettside. Påloggingsinformasjon for deres institutt:

Login:

Passord:

Vedleggene med spesifisering av avlagte doktorgrader og personer i bistilling sendes som vedlegg til e-post til adressen foustat@nifustep.no.

Rapporteringsskjema for vitenskapelige publikasjoner sendes som vedlegg til e-post til adressen instpub@nifustep.no.

Elektronisk innrapportering og innsendte skjemaer må være NIFU STEP i hende **innen 20. april**. Av hensyn til bearbeiding hos NIFU STEP og videre behandling i Forskningsrådet og de finansierende departementene er det svært viktig at fristen overholdes.

Med vennlig hilsen
for NIFU STEP

Stig Slipersæter

Bo Sarpebakken

Vedlegg:
Skjema for innhenting av nøkkeltall
Veiledning for innhenting av nøkkeltall
Definisjoner av FoU 2008

Deres ref.:

Vår ref.: 128164607

Oslo, 25. februar 2008

Nøkkeltall/årsrapportering for 2008 for institutter som ikke omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter

Som for tidligere år innhenter NIFU STEP nøkkeltall/årsrapport for forskningsinstitutter. Vedlagt følger skjema for rapportering av nøkkeltall for instituttets virksomhet i 2008, samt veiledning for utfylling av skjemaet.

Av hensyn til kunnskapsgrunnlaget for instituttpolitikken og med tanke på eventuelle fremtidige endringer i finansieringssystemet, innhentes nøkkeltall også for institutter som ikke omfattes av de nye retningslinjene.

Opplysningene i det vedlagte skjemaets del 1-4 vil bli bearbeidet og gjort tilgjengelig på instituttnivå i Forskningsrådets årsrapporter som sendes til departementer og andre interesserte. Del 5 i skjemaet (FoU-statistikk) vil bare bli benyttet til statistiske formål, det vil si at disse dataene ikke vil bli publisert for enkeltinstitutter.

Veiledningen gir nærmere spesifisering av utfylling av skjemaet. Det er derfor viktig at veiledningen leses grundig. I tilfelle uklarheter ber vi om at man tar kontakt slik at felles praksis kan etableres og at eventuelle problemer kan rapporteres til Forskningsrådet. Kontaktpersoner er oppgitt på veiledningens forside. Vi viser for øvrig til brev fra Norges forskningsråd til instituttene angående årsrapportering fra forskningsinstituttene for 2008.

Rapporteringsskjemaet er ikke vesentlig endret i forhold til fjoråret, men følgende punkter er viktig å legge merke til:

1. Økonomi.

For punktene 1.1 til og med 1.5 er det en kolonne "Overført til andre". Her rapporteres de deler av regnskapsførte inntekter (per kilde) som instituttet eventuelt har overført til andre i rollen som prosjektkoordinator (for eksempel for EU-prosjekter og NFR-prosjekter) eller der instituttet på annen måte har overført økonomiske ressurser til samarbeidspartnere. Summen av inntektene i denne kolonnen bør samsvare med summen av "Kostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv" ført under punkt 1.8.

Vi viser til veiledningen og til brev fra Norges forskningsråd angående brutto/nettoføring av inntekter og inntektsføring av inntekter fra datterselskaper.

Regnearket "1B Økonomi 2007" brukes til rapportering av eventuelle endringer i forhold til rapporteringen gjort for 2007. Bare endringer større enn $\pm$ kr 100 000 rapporteres.

2. Personale

Det er innført en spesifisering av antall avlagte doktorgrader der minst 50 prosent av doktorgradsarbeidet har vært utført ved instituttet eller der instituttet har bidratt med minst 50 prosent av finansieringen av doktorgradsarbeidet. Årsverk utført i bistilling i samarbeid mellom instituttet og universitet og høyskoler inngår også i den resultatbaserte grunnbevilgningen (skjemaets punkter 2.4 og 2.5). Institutter utenfor retningslinjene trenger ikke følge veiledningens krav til dokumentasjon på disse punktene.

3. Resultater

Vitenskapelig publisering som instituttets ansatte har bidratt til inngår i beregningen av den resultatbaserte grunnbevilgningen. Hvilke publikasjoner det gjelder må derfor dokumenteres for de institutter som omfattes av det nye finansieringssystemet. Av hensyn til helheten i indikatorene for resultater fra forskningsinstituttene, er det også ønskelig at instituttene som ikke omfattes av den nye finansieringsordningen rapporterer på dette punktet.

For vitenskapelige publikasjoner er det utarbeidet en egen mal for rapportering og denne skal benyttes. For vitenskapelige artikler som er registrert i ISIs database (Web of Knowledge) er det utarbeidet en bruksanvisning for hvordan instituttet selv henter ut oversikt over disse. Malen og bruksanvisningen kan lastes ned fra NIFU STEP's nettside, se nedenfor.

I forkant av rapporteringen vil NIFU STEP dessuten arrangere tre informasjonsmøter angående rapportering av vitenskapelige publikasjoner. Møtene er rettet mot bibliotekarer og andre ved instituttene som er ansvarlig for denne leveransen. Møtene er gratis og åpne for alle.

Bergen, onsdag 11. mars kl.10.00 – 14.00 i NSDs lokaler i Harald Hårfagres gate 29 (påmeldingsfrist: 6. mars).

Oslo, fredag 13. mars kl.10.00 – 14.00 i Norges forskningsråds lokaler i Stensberggata 26 (påmeldingsfrist: 10. mars).

Trondheim, fredag 20. mars kl. 10.00 - 14.00 i SINTEFs lokaler i Strindveien 4 (påmeldingsfrist: 17. mars).

Agenda for møtene vil være:

- Indikatoren for vitenskapelig publisering. Formål, definisjon, beregning av publikasjonspoeng (Gunnar Sivertsen).
- Rapportering og kvalitetssikring av data for vitenskapelig publisering (Kristoffer Rørstad)

For påmelding til møtene send e-post til kristoffer.rorstad@nifustep.no innen fristen(e).

Elektronisk versjon av skjemaet (Excel-format), veiledning, mal for rapportering av vitenskapelige publikasjoner og definisjoner av FoU kan lastes ned fra NIFU STEP's nettsider:

<http://www.nifustep.no/> (velg ► *Statistikk* ► *Skjemaer* ► *Nøkkeltall forskningsinstitutter 2008*).

Vi ber om at innrapporteringen av nøkkeltallene gjøres via webskjema på som finnes på samme nettside. Påloggingsinformasjon for deres institutt:

Login:

Passord:

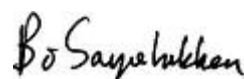
Vedleggene med vitenskapelige publikasjoner sendes som vedlegg til e-post til adressen instpub@nifustep.no.

Elektronisk innrapportering og innsendte skjemaer må være NIFU STEP i hende **innen 20. april**. Av hensyn til bearbeiding hos NIFU STEP og videre behandling i Forskningsrådet og de finansierende departementene er det svært viktig at fristen overholdes.

Med vennlig hilsen
for NIFU STEP

Stig Slipersæter

Bo Sarpebakken

Vedlegg:
Skjema for innhenting av nøkkeltall
Veiledning for innhenting av nøkkeltall
Definisjoner av FoU 2008

Norges forskningsråd: Skjema for innhenting av nøkkeltall for forskningsinstitutter 2008

Instituttets navn:	Tlf.:
Kontaktperson:	E-post:

1 Instituttets økonomi

Alle beløp oppgis i 1000 kr.

1.1 Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer

Se veiledningen for nærmere presiseringer. Finansieringskilde må oppgis - sett inn flere rader om nødvendig.

Finansieringstype	Finansieringskilde	Regnskap 2008	herav overført til andre
Grunnbevilgning fra Norges forskningsråd	Norges forskningsråd		
Grunnbevilgning fra andre enn Norges forskningsråd (oppgi finansieringskilde)			
Strategiske instituttprogrammer fra Norges forskningsråd (SIP)	Norges forskningsråd		
Strategiske instituttprogrammer (SIP) via annet institutt (oppgi institutt)			
Strategiske instituttprogrammer (SIP) fra andre (oppgi finansieringskilde)			
Sum basisbevilgning		0	0

1.2 Inntekter til forvaltningsoppgaver

Se veiledningen for nærmere presiseringer. Finansieringskilde må oppgis - sett inn flere rader om nødvendig.

Finansieringstype	Finansieringskilde	Regnskap 2008	herav overført til andre
Tilskudd til forvaltningsoppgaver som krever bruk av FoU-ressurser (oppgi finansieringskilde)			
Tilskudd til andre forvaltningsoppgaver (oppgi finansieringskilde)			
Sum inntekter til forvaltningsoppgaver		0	0

1.3 Inntekter fra Norges forskningsråd (utenom grunnbevilgning og SIP)

Se veiledningen for nærmere presiseringer.

Finansieringstype	Regnskap 2008	herav overført til andre
Forskningsdeling fra Forskningsrådets programmer og virkemidler		
Andre inntekter fra Forskningsrådet		
Sum Norges forskningsråd	0	0

1.4 Bidragsinntekter

Se veiledningen for nærmere presiseringer. Finansieringskilde må oppgis - sett inn flere rader om nødvendig.

Bidragsinntekter	Finansieringskilde	Regnskap 2008	herav overført til andre
Inntekter til bidragsforskning (oppgi finansieringskilde)			
Sett inn flere rader om nødvendig.			
Sum bidragsinntekter		0	0

1.5 Oppdragsinntekter

Se veiledningen for nærmere presiseringer. Spesifiser finansieringskildene der det er aktuelt og oppgi beløp for hver kilde. Under departementene tas også med midler fra underliggende etater. Sett inn flere rader om nødvendig.

Finansieringskilde	Regnskap 2008	herav overført til andre
Departementer og underliggende enheter		
Arbeids- og inkluderingsdepartementet		
Barne- og likestillingsdepartementet		
Finansdepartementet		
Fiskeri- og kystdepartementet		
Fornyings- og administrasjonsdepartementet		
Forsvarsdepartementet		
Helse- og omsorgsdepartementet		
Justis- og politidepartementet		
Kommunal- og regionaldepartementet		
Kultur- og kirkedepartementet		
Kunnskapsdepartementet		
Inntekter fra KD eller annen underliggende etat (unntatt universitet og høyskole)		
Inntekter fra tjenester utført på oppdrag fra/avtale med universitet eller høyskole		
Landbruks- og matdepartementet		
Miljøverndepartementet		
Nærings- og handelsdepartementet		
Olje- og energidepartementet		
Samferdselsdepartementet		
Utenriksdepartementet		
Sum departementer og underliggende enheter	0	0
Kommuner/fylkeskommuner		
Næringslivet		
Industri		
Oljeselskaper		
Øvrig næringsvirksomhet		
Sum næringslivet	0	0
Utlandet		
Utenlandsk næringsliv		
Utenlandske læresteder		
Utenlandske offentlige institusjoner		
Utenlandske private institusjoner		
EU-institusjoner		
Nordiske organisasjoner		
Øvrige internasjonale organisasjoner		
Sum utlandet	0	0
Oppdragsinntekter fra andre finansieringskilder enn de spesifisert ovenfor. Spesifiser finansieringskilde (navn på organisasjon, fond osv). Sett inn flere rader om nødvendig.	Finansieringskilde	
Sum oppdragsinntekter fra andre kilder	0	0
Sum oppdragsinntekter	0	0

1.6 Øvrige inntekter fra virksomheten

	Regnskap 2008
Andre inntekter knyttet til FoU-virksomheten (lisensinntekter, salg av publikasjoner osv)	
Øvrige inntekter fra virksomheten (husleieinntekter oa)	
Sum øvrige inntekter fra virksomheten	0

1.7 Driftskostnader (eksklusive direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre)

	Regnskap 2008
Lønn og sosiale kostnader	
Andre driftskostnader	
Avskrivninger	
Sum driftskostnader	0

1.8 Direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre

	Regnskap 2008
Direkte prosjektkostnader ved eget institutt	
Kostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv	
- utført i Norge	
- utført i utlandet	
Sum direkte prosjektkostnader	0

1.9 Driftsresultat

	Regnskap 2008
Sum driftsinntekter (sum 1.1-1.6)	0
Sum driftskostnader (sum 1.7 og 1.8)	0
Driftsresultat (driftsinntekter - driftskostnader)	0

1.10 Finansinntekter og finanskostnader

	Regnskap 2008
Finansinntekter	
Finanskostnader	
Netto finansresultat	0

1.11 Ekstraordinære inntekter og kostnader

	Regnskap 2008
Ekstraordinære inntekter	
Ekstraordinære kostnader	
Netto ekstraordinære inntekter/kostnader	0

1.12 Årets resultat

	Regnskap 2008
Årets resultat (sum 1.9, 1.10 og 1.11)	0

1.13 Investeringskostnader

	Regnskap 2008
Investeringskostnader: Utstyr, instrumenter o.l.	
Investeringskostnader: Nybygg, anlegg, tomter o.l.	
Sum investeringskostnader	0

1.14 Disponering av grunnbevilgningen

	Regnskap 2008
Aktivitet	
Instituttinitiert forskning, inkl. kvalitetssikring, publisering og formidling	
Nettverksbygging, kompetanseutvikling mv.	
Vitenskapelig utstyr	
Sum grunnbevilgning	0

1.15 Instituttets prosjektportefølje i 2008

	Antall prosjekter i 2008	Totalbeløp 2008
Størrelse (i 1000 kr) for prosjektet som helhet		
0 - 100		
101 - 500		
501 - 2000		
2001 og over		
Sum	0	0

1.16 Eiendeler

	Regnskap 2008
Anleggsmidler	
Omløpsmidler	
Sum eiendeler	0

1.17 Egenkapital og gjeld

	Regnskap 2008
Egenkapital	
Gjeld	
Sum egenkapital og gjeld	0

Norges forskningsråd: Skjema for innhenting av nøkkeltall for forskningsinstitutter 2007

Dette skjema benyttes bare til eventuelle korrigeringer av 2007-tallene. Se veiledningen "Generelt om økonomidataene".

Instituttets navn:	Tlf.:
Kontaktperson:	E-post:

1 Instituttets økonomi

Alle beløp oppgis i 1000 kr.

1.1 Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer

Se veiledningen for nærmere presiseringer. Finansieringskilde må oppgis - sett inn flere rader om nødvendig.

Finansieringstype	Finansieringskilde	Regnskap 2007	herav overført til andre
Grunnbevilgning fra Norges forskningsråd	Norges forskningsråd		
Grunnbevilgning fra andre enn Norges forskningsråd (oppgi finansieringskilde)			
Strategiske instituttprogrammer fra Norges forskningsråd (SIP)	Norges forskningsråd		
Strategiske instituttprogrammer (SIP) via annet institutt (oppgi institutt)			
Strategiske instituttprogrammer (SIP) fra andre (oppgi finansieringskilde)			
Sum basisbevilgning		0	0

1.2 Inntekter til forvaltningsoppgaver

Se veiledningen for nærmere presiseringer. Finansieringskilde må oppgis - sett inn flere rader om nødvendig.

Finansieringstype	Finansieringskilde	Regnskap 2007	herav overført til andre
Tilskudd til forvaltningsoppgaver som krever bruk av FoU-ressurser (oppgi finansieringskilde)			
Tilskudd til andre forvaltningsoppgaver (oppgi finansieringskilde)			
Sum inntekter til forvaltningsoppgaver		0	0

1.3 Inntekter fra Norges forskningsråd (utenom grunnbevilgning og SIP)

Se veiledningen for nærmere presiseringer.

Finansieringstype	Regnskap 2007	herav overført til andre
Forskningsdeling fra Forskningsrådets programmer og virkemidler		
Andre inntekter fra Forskningsrådet		
Sum Norges forskningsråd	0	0

1.4 Bidragsinntekter

Se veiledningen for nærmere presiseringer. Finansieringskilde må oppgis - sett inn flere rader om nødvendig.

Bidragsinntekter	Finansieringskilde	Regnskap 2007	herav overført til andre
Inntekter til bidragsforskning (oppgi finansieringskilde)			
Sett inn flere rader om nødvendig.			
Sum bidragsinntekter		0	0

1.5 Oppdragsinntekter

Se veiledningen for nærmere presiseringer. Spesifiser finansieringskildene der det er aktuelt og oppgi beløp for hver kilde. Under departementene tas også med midler fra underliggende etater. Sett inn flere rader om nødvendig.

Finansieringskilde	Regnskap 2007	herav overført til andre
Departementer og underliggende enheter		
Arbeids- og inkluderingsdepartementet		
Barne- og likestillingsdepartementet		
Finansdepartementet		
Fiskeri- og kystdepartementet		
Fornyings- og administrasjonsdepartementet		
Forsvarsdepartementet		
Helse- og omsorgsdepartementet		
Justis- og politidepartementet		
Kommunal- og regionaldepartementet		
Kultur- og kirkedepartementet		
Kunnskapsdepartementet		
Inntekter fra KD eller annen underliggende etat (unntatt universitet og høyskole)		
Inntekter fra tjenester utført på oppdrag fra/avtale med universitet eller høyskole		
Landbruks- og matdepartementet		
Miljøverndepartementet		
Nærings- og handelsdepartementet		
Olje- og energidepartementet		
Samferdselsdepartementet		
Utenriksdepartementet		
Sum departementer og underliggende enheter	0	0
Kommuner/fylkeskommuner		
Næringslivet		
Industri		
Oljeselskaper		
Øvrig næringsvirksomhet		
Sum næringslivet	0	0
Utlandet		
Utenlandsk næringsliv		
Utenlandske læresteder		
Utenlandske offentlige institusjoner		
Utenlandske private institusjoner		
EU-institusjoner		
Nordiske organisasjoner		
Øvrige internasjonale organisasjoner		
Sum utlandet	0	0
Oppdragsinntekter fra andre finansieringskilder enn de spesifisert ovenfor. Spesifiser finansieringskilde (navn på organisasjon, fond osv). Sett inn flere rader om nødvendig.	Finansieringskilde	
Sum oppdragsinntekter fra andre kilder	0	0
Sum oppdragsinntekter	0	0

1.6 Øvrige inntekter fra virksomheten

	Regnskap 2007
Andre inntekter knyttet til FoU-virksomheten (lisensinntekter, salg av publikasjoner osv)	
Øvrige inntekter fra virksomheten (husleieinntekter oa)	
Sum øvrige inntekter fra virksomheten	0

1.7 Driftskostnader (eksklusive direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre)

	Regnskap 2007
Lønn og sosiale kostnader	
Andre driftskostnader	
Avskrivninger	
Sum driftskostnader	0

1.8 Direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre

	Regnskap 2007
Direkte prosjektkostnader ved eget institutt	
Kostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv	
- utført i Norge	
- utført i utlandet	
Sum direkte prosjektkostnader	0

1.9 Driftsresultat

	Regnskap 2007
Sum driftsinntekter (sum 1.1-1.6)	0
Sum driftskostnader (sum 1.7 og 1.8)	0
Driftsresultat (driftsinntekter - driftskostnader)	0

1.10 Finansinntekter og finanskostnader

	Regnskap 2007
Finansinntekter	
Finanskostnader	
Netto finansresultat	0

1.11 Ekstraordinære inntekter og kostnader

	Regnskap 2007
Ekstraordinære inntekter	
Ekstraordinære kostnader	
Netto ekstraordinære inntekter/kostnader	0

1.12 Årets resultat

	Regnskap 2007
Årets resultat (sum 1.9, 1.10 og 1.11)	0

1.13 Investeringskostnader

	Regnskap 2007
Investeringskostnader: Utstyr, instrumenter o.l.	
Investeringskostnader: Nybygg, anlegg, tomter o.l.	
Sum investeringskostnader	0

1.14 Disponering av grunnbevilgningen

	Regnskap 2007
Aktivitet	
Instituttinitiert forskning, inkl. kvalitetssikring, publisering og formidling	
Nettverksbygging, kompetanseutvikling mv.	
Vitenskapelig utstyr	
Sum grunnbevilgning	0

1.15 Instituttets prosjektportefølje i 2007

	Antall prosjekter i 2007	Totalbeløp 2007
Størrelse (i 1000 kr) for prosjektet som helhet		
0 - 100		
101 - 500		
501 - 2000		
2001 og over		
Sum	0	0

1.16 Eiendeler

	Regnskap 2007
Anleggsmidler	
Omløpsmidler	
Sum eiendeler	0

1.17 Egenkapital og gjeld

	Regnskap 2007
Egenkapital	
Gjeld	
Sum egenkapital og gjeld	0

2 Instituttets personale (årsverk, doktorgrader, tilgang, avgang mm)**2.1 Årsverk utført av instituttets personale**

	2008	
	Menn	Kvinner
Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale		
Antall årsverk utført av andre ansatte		
Sum årsverk	0	0

2.2 Doktorgrader

	2008	
	Menn	Kvinner
Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet med doktorgrad		
Doktorgradskandidater-/studenter - antall personer ansatt ved instituttet som arbeider med doktorgrad og som er opptatt på et doktorgradsprogram gjennom avtale med UoH-institusjon.		
Antall nye doktorgrader avlagt av personer ansatt ved instituttet		
<i>herav antall avlagte doktorgrader der minst 50 prosent av arbeidet er utført ved instituttet eller der instituttet har finansiert minst 50 prosent av arbeidet. Liste med navn på doktorandene, tildelende institusjon, avhandlingens ISBN-nummer og avhandlingens tittel sendes foustat@nifustep.no.</i>		

2.3 Avgang og tilvekst av forskere og annet faglig personale

	2008	
	Avgang	Tilvekst (antall)
Næringslivet		
Universitet og høyskole (unntatt nyutdannede)		
Andre forskningsinstitutter		
Offentlig virksomhet		
Utlandet		
Nyutdannede		
Annet (inkl. avgang for aldersgrensen)		
Sum	0	0

2.4 Årsverk utført ved annen institusjon av forskere og annet faglig personale ansatt ved instituttet 2008

	A	B	C
	Næringsliv	Universitet/høyskole	Annet forskningsmiljø
Antall årsverk utført ved A, B eller C av personer i faglig hovedstilling ved instituttet og med			
- bistilling ved A, B eller C			
- arbeidsplass ved A, B eller C			

Navneliste for ansatte som inngår i beregningen av antall årsverk under kategori B sendes foustat@nifustep.no

2.5 Årsverk utført ved instituttet av forskere og annet faglig personale ansatt ved annen institusjon 2008

	A	B	C
	Næringsliv	Universitet/høyskole	Annet forskningsmiljø
Antall årsverk utført ved instituttet av personer med faglig hovedstilling ved A, B eller C og med			
- bistilling ved instituttet			
- arbeidsplass ved instituttet			

Navneliste for ansatte som inngår i beregningen av antall årsverk under kategori B sendes foustat@nifustep.no

3 Resultater av FoU-virksomheten (publisering, formidling, patenter mm.)**3.1 Vitenskapelig publisering 2008**

Merk at det for publikasjoner oppgitt under 3.1 skal leveres spesifikasjon av publikasjonene i tilsendt mal.

Kategori	Antall
Vitenskapelig artikkel i periodika eller serier (ISSN-titler)	
Vitenskapelig artikkel i antologi	
Vitenskapelig monografi	

3.2 Øvrig publisering og formidling 2008

Kun publisering og formidling som ikke er oppgitt i pkt 3.1

Kategori	Antall
Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser	
Kapitler eller artikler i fagbøker, lærebøker, konferanserapporter ("proceedings"), fagtidsskrifter	
Rapporter i egen rapportserie	
Rapporter i ekstern rapportserie	
Rapporter til oppdragsgivere (konfidensielle sluttrapporter)	
Foredrag/fremleggelse av paper/poster	
Populærvitenskapelige artikler og foredrag	
Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker o.l. publisert i tidsskrift, dagspresse	

3.3 Konferanser, seminarer o.l. der instituttet har vært medvirkende som arrangør i 2008 (kun konferanser o.l. med varighet en hel dag eller mer tas med)

Antall konferanser	
--------------------	--

3.4 Patentsøknader 2008

	Norge	Utlandet
Antall innsendte patentsøknader		

3.5 Meddelte patenter 2008

Sett inn flere rader om nødvendig.

Betegnelse	Land

3.6 Lisenser solgt i 2008

Antall nye lisenser solgt	
Inntekter fra lisenser i 2008 (i 1000 kr.)	

3.7 Nyetableringer med utgangspunkt i instituttets virksomhet 2008

(Sett inn flere rader på arket bakerst som heter [Tilleggsopplysninger] om nødvendig.)

Bedriftens, virksomhetens navn	Bransje	Antall ansatte pr. 31.12.2008

4 Samarbeid med andre institusjoner

4.1 Veiledningssamarbeid med universiteter og høyskoler 2008

	Menn	Kvinner
Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet som har vært hovedveiledere for master-/doktorgradskandidater i 2008		
Antall avlagte doktorgrader i 2008 der instituttet har bidratt med veiledning		
Antall mastergradsstudenter med arbeidsplass ved instituttet		

4.2 Internasjonale prosjekter 2008

Prosjekttype	Antall prosjekter
EU-prosjekter	
COST-prosjekter	
EUREKA-prosjekter	
Nordisk Ministerråd	
OECD-prosjekter	
FN-prosjekter	
Verdensbanken	
Andre prosjekter	
Sum	0

4.3 Utenlandske gjesteforskere ved instituttet 2008

Kun opphold over 2 mnd tas med.

Fra land/region	Antall gjesteforskere	Antall måneder opphold i alt
Norden		
EU, ekskl. Norden		
Europa forøvrig		
USA		
Canada		
Asia		
Annet		
Sum gjesteforskere	0	0

4.4 Forskere og annet faglig personale i hovedstilling ved instituttet med opphold ved utenlandsk forskningsinstitusjon 2008

Kun sammenhengende opphold over 2 mnd tas med.

Til land/region	Antall forskere	Antall måneder opphold i alt
Norden		
EU, ekskl. Norden		
Europa forøvrig		
USA		
Canada		
Asia		
Annet		
Sum utenlandsopphold	0	0

5 Instituttets forskning og utviklingsarbeid (FoU) i 2008

Mens del 1-4 i spørreskjemaet omfatter all virksomhet ved instituttet, er spørsmålene i denne delen konsentrert om instituttets FoU-virksomhet slik denne er definert av OECD. Svar på denne delen av spørreskjemaet vil utelukkende bli benyttet til statistiske formål ved NIFU STEP.

Instituttets navn:	Tlf.:
Kontaktperson:	E-post:

5.1 Forskning og utviklingsarbeid (FoU) i instituttets totale virksomhet i 2008

Anslå etter beste skjønn hvor stor andel av instituttets egenutførte virksomhet (målt i årsverk, driftskostnader el), dvs eksklusiv aktivitet som er utført av andre, som var å regne som forskning og utviklingsarbeid (FoU) i 2008. Ressurser til administrasjon og ledelse av FoU skal også regnes som FoU. Når det gjelder avgrensning mot annen beslektet virksomhet viser vi til vedlegget "FoU-statistikk 2008" punkt A. Ytterligere hjelp ved avgrensningen kan fås ved å studere "Utdrag fra OECDs Frascati Manual i norsk oversettelse" som kan lastes ned fra:

http://www.nifustep.no/norsk/innhold/statistikk/fou_statistikk/om_fou_statistikken/frascati_manualen

Aktivitetstype	Fordeling (%)
Grunnforskning	
Anvendt forskning	
Utviklingsarbeid	
Sum egenutført forskning og utviklingsarbeid (FoU)	0 %
Annen egenutført aktivitet enn FoU	
Instituttets totale egenutførte aktivitet (skal summeres til 100 prosent)	0 %

5.2 Finansiering av FoU-virksomheten i 2008

Anslå med utgangspunkt i inntektene instituttet har oppgitt i tabellene 1.1-1.5 i økonomidelen foran, hvor stor andel av midlene fra hver enkelt finansieringskilde som gikk til egenutført FoU-virksomhet i 2008, slik FoU-begrepet er definert under punkt 5.1.

Finansieringstype/-kilde	FoU-andel (%)
Grunnbevilgning	
Strategiske instituttprogrammer (SIP)	
Tilskudd til forvaltningsoppgaver som krever bruk av FoU-ressuser	
Tildelinger fra Forskningsrådets programmer og virkemidler	
Bidraginntekter	
Oppdragsinntekter	
Departementer og underliggende enheter	
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
Barne- og likestillingsdepartementet	
Finansdepartementet	
Fiskeri- og kystdepartementet	
Fornyings- og administrasjonsdepartementet	
Forsvarsdepartementet	
Helse- og omsorgsdepartementet	
Justisdepartementet	
Kommunal- og regionaldepartementet	
Kultur- og kirkedepartementet	
Kunnskapsdepartementet	
Landbruks- og matdepartementet	
Miljøverndepartementet	
Nærings- og handelsdepartementet	
Olje- og energidepartementet	
Samferdselsdepartementet	
Utenriksdepartementet	
Kommuner/fylkeskommuner	
Næringslivet	
Industri	
Oljeselskaper	
Øvrig næringsvirksomhet	
Utlandet	
Utenlandsk næringsliv	
Utenlandske læresteder	
Utenlandske offentlige institusjoner	
Utenlandske forskningsinstitutter	
EU-institusjoner	
Nordiske organisasjoner	
Øvrige internasjonale organisasjoner	
Oppdragsinntekter fra andre finansieringskilder enn de spesifisert ovenfor	

5.3 Fagområder og finansiering i 2008

Anslå etter beste skjønn for hver gruppe av finansieringstyper/-kilder hvordan instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2008 fordelte seg på fagområder. Nærmere definisjon av fagområdene er gitt i vedlegget "FoU-statistikk 2008" punkt B.

Finansieringskilde	Fagområde						
	Humaniora	Samfunns- vitenskap	Matematikk og natur- vitenskap	Teknologi	Medisin og helsefag	Landbruks- og fiskerifag og veterinær- medisin	Totalt (skal summeres til 100 prosent)
Basisbevilgning							0 %
Andre inntekter fra							
Norges forskningsråd							0 %
Offentlige kilder							0 %
Næringslivet							0 %
Andre innenlandske kilder							0 %
Utlandet							0 %

5.4 Fordeling av FoU-virksomheten i 2008 per fylke

Vennligst fordel instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2008 etter fylke.

Fylke	Fordeling (%)
Østfold	
Akershus	
Oslo	
Hedmark	
Oppland	
Buskerud	
Vestfold	
Telemark	
Aust-Agder	
Vest-Agder	
Rogaland	
Hordaland	
Sogn og Fjordane	
Møre og Romsdal	
Sør-Trøndelag	
Nord-Trøndelag	
Nordland	
Troms	
Finnmark	
Svalbard	
Totalt (skal summeres til 100 prosent)	0 %

5.5 Tematiske prioriteringer

Dersom instituttet i 2008 hadde FoU-virksomhet som faller inn under noen av områdene nedenfor, vennligst anslå hvor stor prosentvis andel dette utgjorde av instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2008. Områdene er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2008" punkt C. Ved overlapp mellom områdene skal innsatsen føres på hvert av områdene, slik at summen kan overstige 100 %. Eksempelvis vil et institutt kunne ha 100 % innsats innenfor hav og 80 % innenfor mat.

Tematiske prioriteringer	Har instituttet hatt FoU innenfor de oppgitte områdene i 2008? Sett kryss.		Hvis ja, vennligst angi andelen av total FoU i prosent.
	Ja	Nei	
Energi og miljø (besvar også pkt. 5.6 under)			
Mat			
Hav			
Helse			
Velferd			

5.6 Spesifisering av Energi og miljø

Dersom instituttet i 2008 hadde FoU-virksomhet som faller inn under temaet Energi og miljø (punkt 5.5 over), vennligst fordel innsatsen prosentvis på områdene under. Områdene er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2008" punkt C.

Energi og miljø, spesifisert	Prosent
Fornybar energi	
Annen miljørelatert energi	
Petroleumsvirksomhet	
Annen energi	
Klimaforskning	
CO ₂ -håndtering	
Annen miljøforskning	
Totalt (skal summeres til 100 prosent)	0 %

5.7 Prioriterte teknologiområder

Dersom instituttet i 2008 hadde FoU-virksomhet som faller inn under noen av teknologiområdene nedenfor, vennligst anslå hvor stor prosentvis andel den utgjorde av instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2008. Områdene er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2008" punkt D. Ved overlapp mellom områdene skal innsatsen føres på hvert av områdene, slik at summen kan overstige 100 %.

Prioriterte teknologiområder	Har instituttet hatt FoU innenfor de oppgitte teknologiområdene i 2008? Sett kryss.		Hvis ja, vennligst angi andelen av total FoU i prosent.
	Ja	Nei	
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi			
Bioteknologi			
Nanoteknologi			
Nye materialer, unntatt nanoteknologi			

5.8 Fordeling av FoU-virksomheten i 2008 på næringer

Hadde instituttet i 2008 FoU-virksomhet som var rettet mot bruk i næringslivet?

Ja

Nei

Dersom ja, vennligst gi et anslag for ressursinnsatsen som faller innenfor næringene spesifisert i tabellen nedenfor. Innsatsen kan oppgis enten som prosent av den totale egenutførte FoU-virksomheten eller ved å angi beløp (i 1000 kroner). Næringsinndelingen bygger på Standard for næringsgruppering (SN2007) som finnes her:

<http://www.ssb.no/emner/10/01/nace/>

Næring (SN2007)	Andel av total FoU (%)	Beløp (1000 kr)
Jordbruk og skogbruk (01-02)		
Fiske, fangst og fiskeoppdrett (03)		
Utvinning av olje og naturgass (06)		
Bergverksdrift (05, 07-09)		
Industri		
Produksjon av nærings- og nytelsesmidler (10-12)		
Produksjon av tekstiler, klær, lær og lærvarer (13-15)		
Produksjon av trevarer, unntatt møbler (16)		
Treforedling og grafisk produksjon (17-18)		
Produksjon av kull- og petroleumsprodukter (19)		
Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter (20)		
Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater (21)		
Produksjon av gummi- og plastprodukter (22)		
Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter (23)		
Produksjon av metaller og metallvarer, unntatt maskiner og utstyr (24-25)		
Produksjon av maskiner og utstyr (26-28)		
Produksjon av transportmidler (29-30)		
Produksjon av medisinske instrumenter og måleutstyr (32.50)		
Annen industriproduksjon, inklusive møbler (31-33)		
Kraft- og vannforsyning, gjenvinning (35-39)		
Bygge- og anleggsvirksomhet (41-43)		
Tjenesteytende sektor		
Agentur- engroshandel og detaljhandel (45-47)		
Transport (49-53)		
Telekommunikasjon (61)		
Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi (62)		
Øvrig informasjon og kommunikasjon (58-60, 63)		
Finansierings- og forsikringsvirksomhet (64-66)		
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting (69-75)		
Forretningsmessig tjenesteyting (77-82)		

Veiledning

Nøkkeltall / årsrapportering for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter

2008

Kontaktpersoner:

Bo Sarpebakken, tlf 22 59 51 63, e-post: bo.sarpebakken@nifustep.no

Stig Slipersæter, tlf 22 59 51 81, e-post: stig.slipersater@nifustep.no

1. Instituttets økonomi

Det nye basisfinansieringssystemet for instituttsektoren, som er innført med virkning fra budsjettåret 2009, bygger på nøkkeltallene som NIFU STEP innhenter fra instituttene på oppdrag fra Norges forskningsråd. Det er ingen endringer i kategoriseringen av inntektene i 2008 i forhold til 2007, men det er gjort noen mindre endringer/presiseringer i definisjonene.

Generelt om økonomidataene

Økonomidataene skal omfatte inntekter og utgifter som er regnskapsført i resultatregnskapet for 2008. Samtidig er det viktig at de økonomiske nøkkeltallene kun skal omfatte de økonomiske ressursene som er satt inn i instituttets egen virksomhet da det kun er disse som skal telle med ved utregningen av den resultatbaserte grunnbevilgningen. For å fange opp dette, skal inntekter som instituttet eventuelt har overført til andre forskningsmiljøer, føres i kolonnen "herav overført til andre". Her oppgis de deler av regnskapsførte inntekter (per kilde) som instituttet eventuelt har overført til andre i rollen som prosjektkoordinator (for eksempel for EU-prosjekter og NFR-prosjekter) eller der instituttet på annen måte har overført økonomiske ressurser til samarbeidspartnere. Vi viser her til brev fra Norges forskningsråd der brutto/nettoføring av prosjektmidler/inntekter er omtalt.

Institutter som har bestemmende innflytelse over andre selskaper (mor/datter-forhold), kan ta inn resultater fra datterselskaper med 100 %. Vilkåret er at datterselskapet har FoU som hovedformål. Resultater fra datterselskap som driver konsulentvirksomhet kan ikke tas inn.

Fristen for innsendelse av nøkkeltall for 2008 er satt betydelig senere enn foregående år. Vi regner derfor med at spørsmålene 1.1 tom 1.12 skal kunne fylles ut på grunnlag av instituttets endelige regnskapstall.

Spørsmålene 1.13 tom 1.15 gir utfyllende opplysninger til regnskapet på enkelte områder.

Spørsmålene 1.16 og 1.17 gjelder tall fra balanseregnskapet.

Dersom instituttet har behov for å korrigere eventuelle foreløpige økonomidata som ble rapportert for 2007, gjøres dette i et eget regneark (*1B Økonomi 2007*) og etter den veiledning som fulgte med utsendelsen av skjemaet for 2007. Eventuell korrigerende av 2007-tall fylles ut bare der endelig regnskap skiller seg fra tallene rapportert i nøkkeltallsrapporteringen for 2007. Endringer som er mindre enn ± kr 100 000 tas ikke med. Ønskes kopi av fjorårets rapportskjema eller veiledning, kan NIFU STEP kontaktes.

1.1 Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer (SIP)

Grunnbevilgning og Strategisk instituttprogram

Her føres alle grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer. Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer fra Norges forskningsråd eller kanalisert gjennom Norges forskningsråd oppgis totalt (dvs hvis instituttet mottar basisbevilgning fra flere divisjoner i Forskningsrådet, trenger man ikke spesifisere hvilke det gjelder). Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer fra andre enn Norges Forskningsråd spesifiseres med beløp per finansieringskilde

(navn på departement, underliggende enhet eller fond). Midler instituttet har mottatt til strategiske instituttprogrammer kanalisert gjennom andre institusjoner (for eksempel ved strategiske instituttprogrammer som gjennomføres i samarbeid med andre institutter) skal også spesifiseres.

1.2 Inntekter til forvaltningsoppgaver

Inntekter til forvaltningsoppgaver skal todeles etter om aktiviteten krever bruk av FoU.

Tilskudd til forvaltningsoppgaver som krever bruk av FoU-ressurser

Her føres generelle bevilgninger over statsbudsjettet øremerket forvaltningsoppgaver (inklusive nasjonale oppgaver) som krever bruk av FoU-ressurser. Inntektene spesifiseres med beløp per finansieringskilde.

Tilskudd til andre forvaltningsoppgaver

Her føres generelle bevilgninger over statsbudsjettet øremerket forvaltningsoppgaver (inklusive nasjonale oppgaver) som *ikke* krever bruk av FoU-ressurser (for eksempel innsamling av data, analysevirksomhet etc.) og som er kanalisert til instituttene via tildelingsbrev fra finansierende departement.

Inntektene spesifiseres med beløp per finansieringskilde. Disse inntektene vil *ikke* regnes med som FoU-inntekter ved utregning av instituttets relevansandel i det nye finansieringssystemet.

1.3 Inntekter fra Norges forskningsråd (utenom grunnbevilgning og SIP)

Her føres inntekter fra Norges forskningsråd som ikke inngår i grunnbevilgningen eller strategisk instituttprogram (SIP). Inntektene fra Norges forskningsråd deles i to kategorier.

Forskningstildeling fra Forskningsrådets programmer og virkemidler

Inntekter fra handlingsrettede og forskerstyrte programmer, prosjekter og inntekter knyttet til alle andre virkemidler med forskning som hovedformål som instituttet har mottatt direkte fra Norges forskningsråd. Ta også med inntekter instituttet har mottatt som del av Forskningsrådsprosjekter kanalisert via samarbeidspartnere. Prosjektstøtte fra Norges forskningsråd for å fremme norsk deltakelse i EUs rammeprogrammer og nasjonal medfinansiering av EU-prosjekter føres også her.

Inntekter fra brukerstyrte forskningsprosjekter (BIP-er) skal føres under den kilden som utbetalte midlene til instituttet. Se også omtalen under *1.5 Oppdrag for Næringslivet*.

Andre inntekter fra Forskningsrådet

Inntekter fra Norges forskningsråd til virksomhet som ikke har forskning som et hovedformål, for eksempel evalueringer, analyser, statistikk, utredninger med mer.

1.4 Bidragsinntekter

Med bidragsfinansiert virksomhet forstås prosjekter instituttet henter støtte til fra nasjonale og internasjonale finansieringskilder uten krav til leveranser (uten motytelse) ved avtale/kontraktinngåelse.

Kategorien omfatter inntekter instituttet har mottatt uten at det er beregnet merverdiavgift. Det kan for eksempel omfatte satsinger i regi av departementene, tilskudd fra Innovasjon Norge, tildelinger fra private organisasjoner og ulike bransje- eller forskningsfond. Inntektene må spesifiseres med beløp per finansieringskilde. Institutter som mottar generelle tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner fører disse her. Midler fra Norges forskningsråd føres *ikke* her, men under 1.3. Bidragsinntekter vil *ikke* gi uttelling ved utregning av den resultatbaserte grunnbevilgningen.

1.5 Oppdragsinntekter

Her føres instituttets oppdragsinntekter.

Med oppdragsfinansiert virksomhet forstås prosjekter instituttet utfører mot vederlag (betaling) fra eksterne oppdragsgivere, med krav til leveranser (med motytelse) ved avtale/kontraktsinngåelse.

Oppdrag for departementer og underliggende enheter

Her føres alle andre inntekter fra departementer og underliggende enheter enn de som fremkommer under 1.1 - 1.4. Dette inkluderer oppdragsprosjekter, konsulenttjenester, analysearbeid osv. Som en hovedregel vil inntektene skrive seg fra oppdrag som har vært utlyst i samsvar med anbudsreglene, og merverdiavgift vil være beregnet, eventuelt at det er gitt spesiell dispensasjonsadgang.

Med "underliggende enheter" menes alle organer som inngår i den sentrale statsforvaltningen, bl.a. direktorater, fylkesmennene, ulike "råd" og "tilsyn", (for eksempel Statens forurensningstilsyn, Helsetilsynet, Fiskeridirektoratet, Mat-tilsynet).

Inntekter fra forskningsoppdrag, undervisningsvirksomhet og administrasjon utført på oppdrag for universitet eller høyskole spesifiseres spesielt under Kunnskapsdepartementet, så fremt inntektene tilfaller instituttet (ikke inntekter som går direkte til de ansatte).

Inntekter fra statlig forretningsdrift skal føres under Oppdrag for næringslivet.

Oppdrag for kommuner/fylkeskommuner

Her føres inntekter fra kommuner og fylkeskommuner og deres underliggende enheter. Generelle tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner skal føres under *1.4 Bidragsinntekter*.

Oppdrag for næringslivet

Her føres inntekter fra norsk næringsliv, inkludert statlig forretningsdrift. Inntekter fra multinasjonale selskapers norske avdelinger tas med her. Inntekter fra slike selskapers avdelinger i utlandet tas med under *Utenlandsk næringsliv* nedenfor. Inntekter fra brukerstyrte prosjekter føres under den kilden som utbetalte midlene til instituttet. For eksempel føres slike inntekter fra en bedrift her, uavhengig av Norges forskningsråds finansielle bidrag til prosjektet (omfatter blant annet BIP-er, KMB-er, konsortiumavtaler). Oppgi inntektene fra næringslivet fordelt på industri, oljeselskaper og øvrig næringsvirksomhet.

Utlandet

Utenlandsk næringsliv: Inntekter fra prosjekter der utenlandsk næringsliv er oppdragsgiver. Hvis oppdragsgiver er et konsern, føres inntekten her bare hvis det er et av konsernets utenlandske selskap som er oppdragsgiver. Dersom selskapet er registrert i Norge føres inntektene under *Næringslivet* over.

Utenlandske læresteder: Inntekter fra prosjekter der en

utenlandsk høyere utdanningsinstitusjon er oppdragsgiver.

Utenlandske offentlige institusjoner: Inntekter fra prosjekter der en offentlig utenlandsk institusjon er oppdragsgiver (forskningsråd, etat, offentlig forskningsinstitutt ol). Midler fra eventuelle offentlige utenlandske fond føres også her.

Utenlandske private institusjoner: Inntekter fra prosjekter der et utenlandsk forskningsinstitutt er oppdragsgiver. Midler fra eventuelle private utenlandske fond føres også her.

EU-institusjoner: Her føres inntekter fra prosjekter under EU's rammeprogrammer der instituttet deltar som "contractor", "associated contractor" eller "subcontractor", og andre inntekter fra EU-kommisjonen. Prosjektstøtte fra Norges forskningsråd for å fremme norsk deltakelse i EUs rammeprogrammer føres under *Norges forskningsråd*. Det samme gjelder nasjonal medfinansiering av EU-prosjekter. Inntekter fra oppdrag utført for andre norske institutter som deltar i EU-prosjekter, men der instituttet ikke selv deltar i prosjektet, føres under *Andre oppdragsinntekter*.

Nordiske organisasjoner: Inntekter fra prosjekter finansiert av Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd, Nordisk Industrifond og andre nordiske organisasjoner.

Øvrige internasjonale organisasjoner: Inntekter fra prosjekter ol finansiert av organisasjoner som opererer i flere land, for eksempel FN og FN-organisasjoner, OECD, ESA, Verdensbanken osv.

Oppdrag for andre oppdragsgivere enn de spesifisert ovenfor

Her føres inntekter fra prosjekter for andre oppdragsgivere enn de spesifisert over. Dette vil i første rekke kunne gjelde oppdrag utført for private organisasjoner, for andre forskningsinstitutter og oppdrag finansiert av fond. Vennligst spesifiser beløp per finansieringskilde.

1.6 Øvrige inntekter fra virksomheten

Her føres inntekter som ikke er knyttet direkte til salg av FoU-tjenester. Inntektene splittes i inntekter som kommer som en indirekte følge av FoU-virksomheten og inntekter fra øvrig virksomhet. Førstnevnte kategori vil kunne omfatte inntekter fra salg av publikasjoner og lisenser, mens sistnevnte kan omfatte husleieinntekter og lignende. Finansinntekter føres *ikke* her, men under 1.10.

1.7 Driftskostnader (eksklusive direkte prosjekt-kostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre)

Her føres kostnader (utgifter) til instituttets ordinære drift. Institutter som skiller ut "direkte prosjektkostnader" som egen kategori i regnskapet, fører disse under 1.8. Det samme gjelder kostnader i forbindelse med faglig aktivitet utført av andre institusjoner (jf. definisjoner under pkt. 1.8 nedenfor).

Lønn og sosiale kostnader

Omfatter lønn og sosiale kostnader, inklusive pensjon og arbeidsgiveravgift.

Andre driftskostnader

Omfatter kostnader til husleie, forbruksmateriell, brensel, telefon, kopiering etc.

Avskrivninger

Årets avskrivninger.

1.8 Direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre

Direkte prosjektkostnader ved eget institutt

Kostnader instituttet har hatt ved gjennomføring av prosjekter ved eget institutt, men som ikke føres som ordinære lønns- og driftskostnader i regnskapet.

Direkte prosjektkostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv.

Midler til faglig aktivitet (for eksempel delprosjekter) som instituttet har inntektsført, men ikke utført selv. Det vil si kostnader til faglig aktivitet som instituttet har satt bort til og som er utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv. Ta herunder også med midler instituttet har overført til andre i egenskap av administrator av prosjekter med flere deltakere (for eksempel i egenskap av hovedkontraktspartner ("co-ordinator") i EU-prosjekter e.l.). Prosjektkostnadene til faglig aktivitet utført av andre må sees i sammenheng med inntekter satt bort til andre under 1.1 - 1.5.

1.9 Driftsresultat

Sum driftsinntekter

Summen av 1.1 - 1.6.

Sum driftskostnader

Summen av 1.7 Sum driftskostnader og 1.8 Sum direkte prosjektkostnader.

1.10 Finansinntekter og finanskostnader

Finansinntekter

Inntekter fra renter, aksjeutbytte mv.

Finanskostnader

Utgifter til renter, provisjoner mv.

1.11 Ekstraordinære inntekter og kostnader

Fylles bare ut dersom instituttet i regnskapet har ekstraordinære inntekter eller kostnader.

1.12 Årets resultat

Summen av 1.9 Driftsresultat, 1.10 Netto finansresultat og 1.11 Netto ekstraordinære inntekter/kostnader.

1.13 Investeringskostnader

Investeringskostnader omfatter alle aktiverte investeringer og direkte kostnadsførte anskaffelser av varige driftsmidler og anleggsmidler, fratrukket eventuelle salg av slike.

1.14 Disponering av grunnbevilgningen

Instituttets grunnbevilgning fordelt på ulike aktivitetstyper.

Instituttinitiert forskning, inkl. kvalitetssikring, publisering og formidling

Forskning innenfor instituttets kjerneaktiviteter, igangsatt uten eksterne oppdragsgivere. Omfatter også tiltak for kvalitetssikring av forskningsprosess og -resultater, publisering og formidling knyttet til egeninitiert forskning.

Nettverksbygging, kompetanseutvikling mv.

Tiltak for å styrke samarbeidet med andre, oppbygging av instituttets kompetanse, veiledning og doktorgradsutdanning.

1.15 Instituttets prosjektportefølje

Størrelse for prosjektet som helhet

Størrelseskategoriene gjelder prosjektet som helhet uavhengig av om det er flere finansieringskilder og/eller om prosjektet går over flere år. Eks.: Et prosjekt som er finansiert med kr. 50 000

hvert år i fire år kommer i kategori 101 - 500.

Antall

Antall prosjekter instituttet har arbeidet med innen hver kategori i 2008.

Totalbeløp 2008

Summen av inntekter i 2008 for alle prosjektene innen hver størrelseskategori.

1.16 Eiendeler

Her oppgis det som normalt inngår under balanse i instituttets årsrapport. Bare summene for hhv anleggsmidler og omløpsmidler oppgis.

1.17 Egenkapital

Her oppgis det som normalt inngår under balanse i instituttets årsrapport. Bare summene for hhv egenkapital og gjeld oppgis.

2. Instituttets personale

2.1 Årsverk utført av instituttets personale

Omfatter alle årsverk utført ved instituttet i 2008. Årsverk utført av deltidsansatt personale, engasjementer ol skal tas med.

Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale

Omfatter totalt antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale, det vil si alle faglige årsverk utført av personale med utdanning på hovedfag- og masternivå, eller med tilsvarende realkompetanse og som fungerer som forskere. Administrativt personale tas ikke med her, men under *Antall årsverk utført av andre ansatte*.

Antall årsverk utført av andre ansatte

Her føres alle andre årsverk enn de som er oppført under *Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale*. Her inngår administrativt personale, teknikere og laboratoriepersonale.

2.2 Doktorgrader

Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet med doktorgrad

Alle som hadde ansettelse i hovedstilling ved instituttet pr 31.12.2008 og som hadde norsk eller utenlandsk doktorgrad. Ansatte i bistilling tas ikke med.

Doktorgradskandidater/-studenter

Her føres antall personer ansatt ved instituttet som arbeider med doktorgrad og som er opptatt på et doktorgradsprogram (PhD) der instituttet gjennom avtale med vedkommende universitet om doktorgradsutdanningen (Del C i Universitets- og høyskolerådets forskrift om doktorgradsutdanning) har forpliktet seg til å finansiere doktorgradsutdanningen og/eller tilby kandidaten arbeidsplass med tilhørende nødvendig utstyr.

Antall nye doktorgrader avlagt av personer ansatt ved instituttet

Bare doktorgrader med godkjent disputas i 2008 skal tas med.

Antall avlagte doktorgrader i 2008 der minst 50 prosent av doktorgradsarbeidet har vært utført ved instituttet eller der

instituttet har bidratt med minst 50 prosent av finansieringen av doktorgradsarbeidet spesifiseres særskilt. Denne indikatoren inngår i utregning av resultatbasert grunnbevilgning, og vi ber om at en liste med navn på doktorandene, tildelende institusjon, avhandlingens ISBN-nummer og avhandlingens tittel sendes foustat@nifustep.no.

2.3 Avgang og tilvekst av forskere og annet faglig personale

Bare personer som har vært ansatt mer enn 6 måneder på instituttet skal tas med i tallene for avgang. Tilsvarende skal bare personer som blir ansatt for lengre tid enn 6 måneder tas med i tallene for tilvekst.

Personer som har sluttet i hovedstilling, men beholdt bistilling eller annen redusert stilling ved instituttet, tas ikke med i tallene for avgang. Tilsvarende skal ikke personer som har blitt tilsatt i bistilling eller deltidsstilling under 50% tas med i tallene for tilvekst.

Personer som har permisjon for å gå over til annen stilling men ikke formelt har sluttet, tas ikke med. Disse tas med i rapporten for det året de formelt slutter.

2.4 Årsverk utført ved annen institusjon av forskere og annet faglig personale ansatt ved instituttet

- bistilling ved A, B eller C

Oppgi antall årsverk ansatte i hovedstilling ved instituttet har utført i formelle bistillinger innen hver av de tre kategoriene A, B og C. Årsverk i bistilling regnes om til fulltid (for eksempel 20% bistilling som professor II er 0,2 årsverk). Antallet årsverk oppgitt under kategori B Universitet/høgskole inngår i indikatoren for samarbeid med UoH-sektoren ved utregning av den resultatbaserte grunnbevilgningen. Navneliste for ansatte som inngår i beregningen av antall årsverk under kategori B sendes foustat@nifustep.no.

- arbeidsplass ved A, B eller C

Oppgi antall årsverk ansatte i hovedstilling ved instituttet har utført når de har hatt arbeidsplass ved A, B og C. Bare årsverk utført med lønn fra eget institutt tas med. Årsverk utført med permisjon fra eget institutt tas ikke med.

2.5 Årsverk utført ved instituttet av forskere og annet faglig personale ansatt ved annen institusjon

- bistilling ved instituttet

Antall årsverk de ansatte i hovedstilling ved A, B og C har utført i formelle bistillinger ved instituttet. Årsverk i bistilling regnes om til fulltid (for eksempel 20% bistilling som professor II er 0,2 årsverk). Antallet årsverk oppgitt under kategori B Universitet/høgskole inngår i indikatoren for samarbeid med UoH-sektoren ved utregning av den resultatbaserte grunnbevilgningen. Navneliste for ansatte som inngår i beregningen av antall årsverk under kategori B sendes foustat@nifustep.no.

- arbeidsplass ved instituttet

Antall årsverk de ansatte i hovedstilling ved A, B og C har utført når de har hatt arbeidsplass ved instituttet.

3. Resultater av FoU-virksomheten

3.1 Vitenskapelig publisering

Det skal rapporteres antall vitenskapelige publikasjoner (bøker, artikler i bøker eller artikler i periodika og serier) utgitt i 2008

som er forfattet av instituttets ansatte og der grunnlaget for publikasjonen er lagt gjennom arbeid ved instituttet. Publikasjoner som telles under 3.1 skal spesifiseres nærmere i vedlagt Excel-mal for rapportering av vitenskapelige publikasjoner.

Med vitenskapelig publisering menes arbeider som presenterer ny innsikt, har en vitenskapelig publiseringsskjema og som har utkommet i en vitenskapelig publiseringsskjema (tidsskrift, serie, nettsted, bokutgiver) der utgiveren har rutiner for fagfelleevaluering. Ikke alle publiseringsskjemaer har en slik ordning, og det er i forbindelse med tilsvarende rapportering i universitets- og høyskolesektoren utarbeidet et register over tidsskrifter og forlag som har rutiner for fagfelleevaluering. Registeret over publiseringsskjemaer kan søkes og lastes ned hos Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD): <http://dbh.nsd.uib.no/kanaler>

Det skal i utgangspunktet bare rapporteres vitenskapelige publikasjoner som er utgitt i kanalene på denne listen. Vitenskapelige publikasjoner i kanaler som mangler kan føres opp hvis kanalen rapporteres som ny kanal på <http://dbh.nsd.uib.no/kanaler> og kanalen blir godkjent i løpet av våren. Publikasjoner i ikke-godkjente kanaler vil bli slettet ved utregning av publikasjonspoeng.

I tillegg til at kanalen må være vitenskapelig, må publikasjonen ha vitenskapelig form. Tre vitenskapelige publikasjonsformer kan rapporteres:

Vitenskapelig artikkel i periodika eller serier (ISSN-titler)

Publikasjon (artikkel) i tidsskrift, årbok, serie eller nettsted med vitenskapelig redaksjon og med rutiner for fagfelleevaluering. Inkluderer originalartikler og oversiktsartikler, men ikke ledere, bokanmeldelser, debattinnlegg og annet stoff.

Vitenskapelig artikkel i antologi

Artikkel i en publikasjon med ISBN-nummer, men uten overordnet ISSN, som er utgitt på vitenskapelig forlag med rutiner for fagfelleevaluering. I antologier regnes alle hele artikler som vitenskapelige, også artikler der redaktørene setter innholdet i sammenheng (innledning eller avslutning), men ikke forord, sammendrag, diskusjonsinnlegg eller annet materiale.

Vitenskapelig monografi

Publikasjonen har en tittel med ISBN-nummer og er utgitt på vitenskapelig forlag. Doktorgradsavhandlinger som er publisert på denne måten tas med.

Lærebøker eller bøker for allmenmarkedet tas ikke med når det føres om antologiartikler eller vitenskapelige monografier. Publikasjoner i bøker, tidsskrifter, etc. som ikke er vitenskapelige, skal oppgis under pkt 3.2.

Publikasjoner rapportert under pkt 3.1 inngår ved utregning av den resultatbaserte grunnbevilgningen. Nærmere detaljer vedrørende rapportering av vitenskapelig publisering, rapporteringsmal, veiledning for import av data fra ISI og beregning av publiseringsskjema finnes på http://www.nifustep.no/norsk/innhold/statistikk/skjemaer/noek/keltall_forskningsinstitutter_2008

3.2 Øvrig publisering og formidling

Her rapporteres bare publikasjoner og formidling som ikke

er rapportert under 3.1.

Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser

Fagbøker, lærebøker eller bøker for allmenntidsskriften der samme forfatter(e) har skrevet hele boken og der boken ikke har vært underlagt rutiner for fagfellevurdering. Doktorgradsavhandling som er publisert uten ISBN-nummer tas med her.

Kapitler eller artikler i fagbøker, lærebøker, konferanserapporter ("proceedings"), fagtidsskrifter

Kapitler og artikler som inngår i en bok, konferanserapport eller annen selvstendig utgivelse. Ta også med artikler i allmenntidsskrifter, formidlingstidsskrifter og fagtidsskrifter (uten fagfellevurdering), det vil si artikler i tidsskrifter rettet mot brukere, profesjoner eller allmennheten og som ikke regnes som vitenskapelige artikler.

Hvis samme forfatter har skrevet flere kapitler i samme bok, teller hvert kapittel for seg. Hvis samme forfatter har skrevet hele boken, tas den ikke med her, men under *Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser*.

Rapporter i egen rapportserie

Rapporter, trykkserie, skriftserier og annet som er utgitt av instituttet (i motsetning til av et forlag).

Rapporter i ekstern rapportserie

Rapporter utgitt av forlag, annet institutt eller annen institusjon.

Rapporter til oppdragsgivere

Rapporter med begrenset sirkulasjon (konfidensielle **slutt**rapporter). "Undervegsrapportering" telles ikke med.

Foredrag/fremleggelse av paper/poster

Foredrag eller presentasjon av paper holdt på vitenskapelig konferanse. Omfatter også foredrag holdt for å formidle resultater til oppdragsgivere, industri etc.

Poster(s) omfatter FoU-materiale presentert på vitenskapelig konferanse i form av stand, plakater, demonstrasjon ol.

Populærvitenskapelige artikler og foredrag

Artikler ol publisert i dagspresse, populærvitenskapelig tidsskrift etc, og foredrag rettet mot allmennheten.

Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker ol publisert i tidsskrift, dagspresse

Innlegg i tidsskrifter, aviser og andre medier med utgangspunkt i eller referanse til den faglige virksomheten, men som ikke er populærvitenskap.

Omfatter også bokanmeldelser i vitenskapelige tidsskrift.

3.3 Konferanser, seminarer ol

Konferanser, seminarer og lignende med varighet en hel dag eller mer der instituttet har vært enearranger eller medarranger.

3.4 Patentsøknader

Oppgi antall patentsøknader levert i 2008 i henholdsvis Norge og utlandet. Hvis det er søkt om patent for samme produkt i flere land, føres de opp kun som en søknad.

3.5 Meddelte patenter

Patenter som er meddelt i 2008, det vil si patentsøknader som er behandlet og imøtekommet av Patentstyret (jfr. Lov om patenter § 21) eller tilsvarende utenlandsk myndighet. Meddelte patenter tas med uavhengig av om innsigelsesfristen er gått ut

eller ikke. Patenter der instituttet er eiere, medeiere eller har overført patentrettighetene til samarbeidspartner tas med. Patent av samme produkt i flere land oppføres kun som et patent, men oppgi alle land produktet er patentert i.

3.6 Lisenser solgt

Antall nye lisenser instituttet har solgt i 2008 og totale inntekter fra lisenser i 2008.

3.7 Nyetableringer med utgangspunkt i instituttets virksomhet

Nyetableringer i 2008 der resultater fremkommet ved instituttet har bidratt til:

- at personer ved instituttet har dannet egen bedrift,
- at personer ved instituttet har etablert bedrift gjennom investeringer eller annet initiativ,
- produkter/tjenester som utgangspunkt for en ny bedrift,
- at det på annen måte er foretatt nyetableringer.

4. Samarbeid med andre institusjoner

4.1 Veiledningssamarbeid med universiteter og høyskoler

Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet som har vært veiledere for master-/doktorgradskandidater i 2008

Bare hovedveiledere tas med.

Antall avlagte doktorgrader i 2008 der instituttet har bidratt med veiledning

Bare avlagte doktorgrader der hovedveileder har vært ansatt i hovedstilling ved instituttet tas med.

Antall mastergradsstudenter med arbeidsplass ved instituttet

Hvis "arbeidsplass ved instituttet" ikke klart lar seg avgrense pga samlokalisering med universitet, høyskole el, tas etter beste skjønn med de studenter som har bidratt til instituttets faglige arbeid.

4.2 Internasjonale prosjekter

Omfatter bare prosjekter instituttet utfører for internasjonale organisasjoner (næringsliv holdes utenfor).

Antall prosjekter

Totalt antall prosjekter innen hver av prosjektypene.

4.3 Utenlandske gjesteforskere ved instituttet

Omfatter gjesteforskere som har hatt mer enn 2 måneders opphold ved instituttet. Gjesteforskere som formelt har vært gjester ved institusjon som instituttet samarbeider med (universitet, høyskole oa), og som har hatt mer enn 2 måneders opphold ved instituttet, tas også med. Oppgi antall gjesteforskere fra hvert land/region og summen av måneder disse har vært ved instituttet.

4.4 Forskere og annet faglig personale i hovedstilling ved instituttet med opphold ved utenlandsk forskningsinstitusjon

Omfatter instituttets forskere og annet faglig personale i hovedstilling som har hatt sammenhengende utenlandsopphold mer enn 2 måneder. Oppgi antall forskere og annet faglig personale med opphold i hvert land/region og summen av måneder disse har vært i utlandet.

5. FoU-statistikk

Mens del 1-4 i spørreskjemaet omfatter hele instituttets virksomhet er spørsmålene her begrenset til den delen av instituttets virksomhet som kan karakteriseres som forskning og utviklingsarbeid (FoU) i henhold til OECDs internasjonale standarddefinisjoner og retningslinjer. Statistikk over norsk FoU i instituttsektoren utarbeides hvert år. Svarene vil utelukkende bli benyttet til statistiske formål.

5.1 Forskning og utviklingsarbeid (FoU) i instituttets totale virksomhet

Anslå med utgangspunkt i definisjonen av FoU i vedlegget "FoU-statistikk 2008" punkt A skjønnsmessig hvor stor andel forskning og utviklingsarbeid utgjorde av instituttets totale egenutførte virksomhet i 2008 fordelt på grunnforskning, anvendt forskning og utviklingsarbeid. Administrasjon og ledelse av FoU skal regnes som FoU. Ytterligere hjelp ved avgrensningen kan fås i publikasjonen "Utdrag fra OECDs Frascati Manual i norsk oversettelse" som kan lastes ned fra:

http://www.nifustep.no/norsk/innhold/statistikk/fou_statistikk/om_fou_statistikken/frascati_manualen

5.2 Finansiering av FoU-virksomheten

Anslå med utgangspunkt i opplysningene om instituttets inntektsfordeling under punkt 1.1-1.5 i økonomidelen foran, hvor stor prosentandel av midlene fra hver finansieringskilde som gikk til FoU i 2008 (jf. 5.1).

5.3 Fagområder og finansieringskilder

Anslå etter beste skjønn for hver gruppe av finansieringskilder hvordan instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2008 prosentvis fordelte seg på fagområder slik disse er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2008", punkt B.

Finansieringskilder

Basisbevilgning: Utgangspunkt for anslaget er midlene under 1.1 foran.

Norges forskningsråd: Utgangspunkt for anslaget er inntekter under pkt. 1.3 foran.

Andre offentlige kilder: Utgangspunkt for anslaget er inntekter fra alle andre offentlige kilder enn Norges forskningsråd under pkt. 1.2/1.4/1.5 foran.

Næringslivet: Utgangspunkt for anslaget er inntekter fra "Sum næringsliv" under pkt. 1.5 foran. (Utenlandsk næringsliv holdes utenfor – tas med under *Utlandet*).

Andre innenlandske kilder: Utgangspunkt for anslaget er inntekter fra alle andre norske kilder (enn Norges forskningsråd, Andre offentlige kilder og Næringsliv) under pkt. 1.5 foran.

Utlandet: Utgangspunkt for anslaget er inntekter under "Sum utlandet" under pkt. 1.5 foran.

5.4 Fordeling av FoU-virksomheten etter fylke

Ved institutter som har enheter lokalisert i flere fylker ber vi om at instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2008 fordeles prosentvis per fylke.

5.5 Tematiske prioriteringer

Dersom instituttet i 2008 har hatt FoU-virksomhet som faller inn under de tematiske prioriteringene, vennligst anslå hvor stor prosentvis del dette utgjorde av instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2008. De tematiske prioriteringene er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2008" punkt C. NB! Ved overlapp mellom områdene skal innsatsen føres på hvert område, slik at summen kan overstige 100 %. Eksempelvis vil et institutt kunne ha 100 % innsats innenfor hav og 80 % innenfor mat.

5.6 Spesifisering av Energi og miljø

Dersom instituttet i 2008 hadde FoU-virksomhet som faller inn under temaet Energi og miljø (punkt 5.5 over), vennligst fordel innsatsen prosentvis på de oppgitte områder. Områdene er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2008" punkt C.

5.7 Prioriterte teknologiområder

Dersom instituttet i 2008 har hatt FoU-virksomhet rettet inn mot noen av teknologiområdene, vennligst anslå hvor stor prosentvis del dette utgjorde av instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2008. Teknologiområdene er definert i vedlegget "FoU-statistikk 2008" punkt D. NB! Ved overlapp mellom områdene skal innsatsen føres på hvert område, slik at summen kan overstige 100 %.

5.8 Næringsrettet virksomhet

Spørsmålet gjelder FoU-virksomhet rettet mot bruk i næringslivet. Ressursinnsatsen kan omfatte FoU-virksomhet finansiert av næringslivet og av andre kilder, for eksempel brukerstyrte programmer fra Forskningsrådet. Anslaget kan ta utgangspunkt i hvilke foretak instituttet har levert tjenester til og de næringene disse tilhører. FoU rettet mot bruk i offentlig sektor og FoU uten anvendt siktemål skal ikke tas med.

Vi ber om at ressursinnsatsen innenfor de aktuelle næringer enten gis som prosent av instituttets totale FoU-virksomhet eller at den oppgis med beløp (i tusen kroner). Næringsgrupperingen bygger på EUs internasjonale standard for klassifisering av industriell virksomhet. Standarden er tilgjengelig på SSBs nettsider:

<http://www.ssb.no/emner/10/01/nace/>

Publikasjonen kan bestilles
på [www.forskningsradet.no/
publikasjoner](http://www.forskningsradet.no/publikasjoner)

Norges forskningsråd

Stensberggata 26
Postboks 2700 St.Hanshaugen
N0-0131 Oslo

Telefon +47 22 03 70 00
Telefaks +47 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no

ISBN 978-82-12-02701-5 (trykk)
ISBN 978-82-12-02702-2 (pdf)